ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

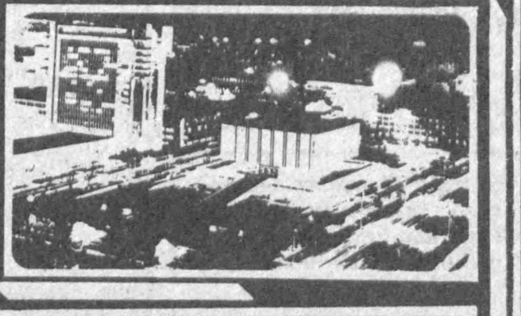

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 77 (8.812) ◆ 1996 йил ◆ 1 июль, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН — АҚШ: ҚАЛИН ҲАМКОРЛИККА ПОЙДЕВОР ҚЎЙИЛДИ

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИГА ТАШРИФИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ

ХЬЮСТОН. Техас штати, 27 июнь. (ЎзА махсус мухбири Амиркул КАРИМ хабар қилади). Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов 26 июнь куни Вашингтондан Хьюстонга келди. Аэропортда Президент Ислом Каримов ва у раҳбарлик қилаётган делегацияни Хьюстон шаҳри раҳбарияти ва шаҳар жамоатчилиги анвойи гуллар, алоҳида самимиятга йўғрилган меҳмоннавозлик билан қарши олди. Ўзбекистон ва АҚШ Давлат мадҳиялари янгради.

Ислом Каримов шаҳар жамоатчилиги вакиллари олдида бу заминга Ўзбекистон билан АҚШ жумладан, мамлакатимиз вилоятлари билан Техас штати ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш ниятида ташриф буюрганини қайд этди. Ўзбекистон Президенти Америкада йириклиги ва аҳолисининг сони бўйича 4-ўринда турадиган Хьюстон шаҳри мэри Р. Ланиер билан мулоқотда бўлди. Ҳар икки томон ҳам тобора ривожланиб бораётган иқтисодий ва бошқа соҳалардаги алоқалар мустаҳкамланиши ва кенгайишини ёқлаб фикр билдирди.

Шу куни шаҳарнинг «Хьюстониан» меҳмонхонаси мажлислар залида «Ўзбекистоннинг нефть ва газ соҳасидаги имкониятлари» мавзуида конференция бўлиб ўтди.

Америка савдо ва тараққиёт агентлиги раҳбари Ж. Гранд Мейсон бошқарган ушбу конференцияда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Техас штати ишбилармонлари олдида сўзга чиқди. Юртбошимиз ўз нутқида истиқлолга эришиб, ривожланган ҳуқуқий демократик давлат қуриш, жаҳон интеграция жараёнларига тезроқ қўшилиш сари дадил илгарилаётган Ўзбекистоннинг энергетика, жумладан, нефть ва газ саноати, табиий имкониятлари, мамлакатимизда ишбилармонлар учун яратилган шарт-шароит, афзаллик ва кафолатлар ҳақида сўз юритди. Анжуман чоғида «Ўзбекнефтегаз» миллий корпорацияси билан Америка компаниялари ўртасида қўшма корхоналар тузиш, ҳамкорлик ҳақидаги ҳужжатлар имзоланди.

Президент Ислом Каримов меҳмонхонанинг кўргазмалар залида ташкил этилган «Ўзбекистоннинг нефть-газ салоҳияти» мавзуидаги кўргазмани кўздан кечирди. «Онокал» ва «Дельта» компаниялари раҳбарлари билан учрашди. Тушдан сўнг Ислом Каримов ўзи учун ажратилган «Чор Сизонс» меҳмонхонаси қароргоҳида «ЭЙ-БИ-БИ» фирмаси президенти ва ижрочи директори П. Барнавик раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди. Бу фирма Ўзбекистонда электр станцияларини замонавий ускуналар билан жиҳозлаш борасида муваффақиятли ҳамкорлик қилиб келмоқда. Суҳбатда ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш хусусида сўз юритилди.

Ислом Каримов мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган яна бир Америка корпорацияси — «Энрон» раиси К. Лей билан суҳбатлашди. Бу компания Хьюстондаги «Ривер Оакс Кантри Клап»да Ўзбекистон Президенти шарафига қабул маросими уюштирди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг АҚШга ташрифи давом этмоқда.

(ЎзА).

* * *

29 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Америка Қўшма Штатларига ташрифи ниҳоясига етди. Бу ташриф ниҳоятда самарали бўлиб, Ўзбекистон —Америка ҳамкорлигини ривожлантиришда янги саҳифа очди, ҳам сиёсат бобида, ҳам савдо-иқтисодий ҳамкорликни йўлга қўйишда катта муваффақиятлар келтирди. Амалда Америка ўзи учун янги, мустақил Ўзбекистонни кашф этди.

Президентимиз Ислом Каримовга АҚШда кўрсатилган ҳурмат-эҳтиром га бошқа мамлакатларнинг энг олий мартабали раҳбарлари ҳам сазовор бўлавермайди.

Америкада бўлиб ўтган музокаралар натижаларидан қувонмай бўлмайди. АҚШнинг хорижий сармояларини ҳимоя қилувчи «ОПИК» машҳур корпорацияси президенти Рут Харкин хоним билан ўтказилган музокаралар шулар жумласидандир. Рут Харкин хоним Ўзбекистон билан Американинг иқтисодий соҳадаги ҳамкорлигига жуда юқори баҳо берди. «ОПИК» мамлакатимизга ҳам сармоялар сифатида, ҳам республикамизда фаолият кўрсатаётган АҚШ компанияларини суғурта қилиш учун 400 миллион доллар миқдорида маблағ ажратадиган бўлди.

«ОПИК» қароргоҳида ҳамкорлик юзасидан қатор аҳдлашувлар имзоланди. Бу ерда Ислом Каримов Ўзбекистонда хорижий, жумладан АҚШ бизнесчиларига яратилган қулай шарт-шароитлар тўғрисида гапириб берди. Давлатимиз раҳбари Американинг қатор йирик компаниялари раҳбарлари ва тадбиркорлари билан учрашувда ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг истиқболли соҳаларини ҳам тилга олди.

Юртбошимизнинг АҚШ Марказий разведка бошқармаси директори Дойч, Давлат котибининг ўринбосари Телбот, энергетика вазири О' Лири, молия вазири Рубин билан суҳбат ва музокаралари марказида ҳам ҳамкорликнинг энг муҳим масалалари бўлди.

АҚШ Президенти Билл Клинтон Оқ уйда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов билан учрашди. Ўзбекистон-Америка муносабатлари тарихида муносиб ўрин эгаллайдиган бу учрашувда мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришнинг жуда муҳим жиҳатлари, Марказий Осиёда барқарорлик ва хавфсизликни таъминлаш чора-тадбирлари ҳақида ҳам гап борди. Билл Клинтон АҚШ билан Ўзбекистон ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш тарафдори эканлигини алоҳида таъкидлади. У мамлакатимизнинг Марказий Осиёда етакчи ўринни эгаллашини эътироф этди. Билл Клинтон билан учрашув давомида икки томонлама муносабатлар, минтақавий хавфсизликни таъминлаш масалалари, Марказий Осиё минтақаси ва умуман Ҳамдўстликнинг тараққиёти йўллари юзасидан ҳам фикр айирбошланди.

АҚШ Президенти Билл Клинтон Ўзбекистонда амалга оширилаётган туб ўзгартишларни қўллаб-қувватлашини айтди. АҚШ маъмуриятининг раҳбари шунингдек, Ўзбекистон раҳбариятининг минтақамизда тинчлик ва барқарорликни таъминлашга қаратилган саъй-ҳаракатларига юқори баҳо берди.

Ислом Каримов билан Билл Клинтон ўзаро қизиқишга молик бошқа масалалар юзасидан ҳам фикр айирбошладилар.

Ўзбекистон раҳбариятининг АҚШ сенати ва конгресси қўмиталари раҳбарлари билан учрашувида парламентлараро алоқаларни ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди.

Президент Ислом Каримов шунингдек, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бўйича Марказий Осиё-Америка фонди раҳбари Солларэ, Жаҳон банки президенти Вульфенсон билан ҳам учрашди.

Ислом Каримов Ўзбекистондаги АҚШ элчихонаси янги биносининг очилишида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришда янги давр бошланганлигини таъкидлаб ўтди. Ўзбекистон элчихонасининг мамлакатимиз билан Америка ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшиши шубҳасиз.

Ташриф доирасида Теннисси штатидаги Америка фирмаларидан бири билан олиб борилган музокаралар натижасида Ўзбекистон транспорт воситаларини табиий газда ишлашга ўтказиш ва бошқа мақсадлар учун умумий қиймати 1 миллиард долларлик аҳдлашув имзоланди.

АҚШ мудофаа вазири Уильям Перри Ислом Каримов билан учрашувдан сўнг Ўзбекистон Американинг муҳим стратегик шериги эканлиги тўғрисида баёнот берди.

Ўзбекистон давлати раҳбарининг Техас штатидаги Хьюстон шаҳрига ташрифи ҳам жуда самарали бўлди. Бу ерда Ўзбекистон нефть-газ тармоғининг инвестиция имкониятларига бағишланган анжуман ўтказилди. Шунингдек Ўзбекистон билан ҳамкорликдан манфаатдор қатор фирма ва компаниялар раҳбарлари билан учрашувлар бўлиб ўтди.

Давлатимиз халқаро ҳамжамиятдан тобора муносиб ўрин эгалламоқда. Ўзбекистон Президентининг Ғарбдаги энг йирик давлатга ташрифи бунинг ёрқин далолатидир. Ушбу ташриф Ўзбекистон ислоҳотлар ва демократик ўзгартишлар йўлидан дадил бораётганлигини намоён этди. Қудратли америкалик шерикларимизнинг бизни қўллаб-қувватлаб туришлари эса кўзланган мақсадга янада илдамроқ етишимизга кўмаклашади.

Шанба кеч тунда Ўзбекистон Республикаси Президенти ва давлатимиз делегацияси аъзолари Тошкентга қайтиб келдилар.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТАЛАРИ ТАҲРИРИЯТИ ЖАМОАСИГА

Бундан ўттиз йил муқаддам «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг биринчи сони чиққан эди. «Оқшом» шаҳарликлар билан ҳамиша — оддий иш кунлари ва байрамларда, қувонч ва ташвишларда, меҳнат фаолияти ва ҳордиқ чиқаришларида бирга бўлганлиги учун уларнинг ҳурмат-эътибори, эъзози ва меҳр-муҳаббатига сазовор бўлди. Газеталар ўзларининг минглаб ўқувчилари учун асосий ахборот воситаси, шунингдек ҳамсуҳбат ва маслаҳатгўй бўлиб қолган.

Шаҳар газеталари пойтахт меҳнат жамоалари ишлари ва ютуқлари, фан ва маданият арбоблари, таниқли кишиларнинг жўшқин фаолияти тўғрисида ҳикоя қилиб, Тошкент ва тошкентликларнинг ўзига хос йилномасини яратибгина қолмасдан, пайдо бўлаётган муаммоларни ҳал этишга, халқ хўжалиги барча соҳаларидаги ишларнинг аҳволини яхшилашга, аҳоли турмуш фаровонлигини оширишга яқиндан кўмаклашмоқда.

Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигига эришиши мамлакатимиз ва унинг пойтахти ҳаётида туб бурилишни ясади. «Оқшом» газеталарининг журналистлар жамоаси ҳам Истиқлол мунаввар этган ҳурликни эъзозлаш, мамлакатимиз ва Тошкент шаҳрининг халқаро майдондаги нуфузини ошириш жараёнларига фаол қўшилди. Шаҳар газеталари саҳифаларидан Ўзбекистон давлат мустақиллигини мустаҳкамлаш, келажаги буюк давлат қуриш ишига муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилган тошкентликларнинг дил сўзлари баралла янграмоқда.

Мамлакатимизда рўй бераётган ислоҳотлар, шаҳар хўжалиги барча соҳаларидаги ижобий ўзгаришлар, шаҳар қиёфасининг ёшариб ва яшараётганлиги, пойтахт кўркига кўрк қўшилаётганлиги, газеталарда кенг ёритилаётганлиги «Оқшом»нинг ўзига юклатилган масъулиятли вазифаларни шараф билан уддалаётганлигидан далолат беради. Барча оммавий ахборот воситалари каби туб жиҳатдан янги шароитларда фаолият кўрсатаётган шаҳар газеталари ўсиш даврининг ҳамма қийинчиликларига қарамасдан ўз қиёфаларини, кўплаб ўқувчиларини сақлаб қолдилар.

«Оқшом» газеталари жамоаси ва улар ўқувчиларини ўттиз йиллик сана билан қутлар эканман, янги иқтисодий шароитларда нашрларимиз янада қизиқарли, янада мазмундор, янада ахборотларга бой бўлишига ва бундан буён ҳам тошкентликларнинг энг севимли газеталари бўлишига ишонч билдираман.

Козим ТЎЛАГАНОВ,
Тошкент шаҳар ҳокими.

1996 йил 1 июль.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Пойтахтнинг Шайхонтоҳур туманидаги Исломобод маҳалла марказида фуқароларннинг ўз-ўзини бошқариш органларининг тараққиёт йўлларига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Унда маҳалла фаоллари билан бир қаторда хотин-қизлар, бошқа жамоат ташкилотлари вакиллари ҳам иштирок этдилар.

❑ Марказий банкда банк тизими фаолиятини такомиллаштириш мавзусида семинар-кенгаш бўлиб ўтди.

❑ Тошкентда матбаачиликни ривожлантиришда компьютер технологиясининг аҳамиятига бағишланган илмий-амалий конференция ўтказилди. Унда Марказий Осиё, Россия, Украина, турли чет эл фирма ва корхоналари матбаачилари қатнашдилар.

❑ Бугундан эътиборан ёнғин хавфсизлигини таъминлаш ойлиги бошланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Украина парламенти бир кеча-кундуз тинимсиз муҳокамадан сўнг мамлакатнинг янги Конституциясини қабул қилди. Шу муносабат билан Украина Президенти Леонид Кучма Асосий Қонунни яратишда иштирок этган аввалги ва ҳозирги парламент аъзоларини давлат мукофотлари билан тақдирлашга ваъда берди.

❑ Россияда қабул қилинган янги қонунга мувофиқ мамлакатнинг янги сайланган Президенти Марказий сайлов комиссияси сайлов натижаларини эълон қилгандан сўнг ўттиз кундан сўнг лавозимини эгаллайди. 3 июлдаги сайлов натижалари расман 7 июлда эълон қилиниши мўлжалланаётганлиги туфайли Россиянинг янги сайланадиган Президенти 6 августда лавозимини эгаллайди.

❑ Александр Лебедь Россияда вице-президент лавозимини тиклаш зарурияти ҳақида баёнот берди.

❑ Бугундан эътиборан Россияда валютанинг расмий қийматини мувофиқлаштириб турувчи янги мурватлар амалга киритилди.

❑ Тожикистондаги Хорог вилоятининг мухолифатчи қуролли бўлинмалардан бири томонидан гаровга олинган раҳбарлари озод этилди.

❑ Нальчик шоҳбекатида йўлга чиқаётган йўловчи автобусида уюштирилган портлаш оқибатида тўрт киши ҳалок бўлди, 20 дан ортиқ одам жароҳатланди.

ХОРИЖДА

❑ Брунейнинг Лондондаги элчихонасида Ўзбекистон Республикаси билан Бруней-Доруссалом ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатиш ҳақидаги қўшма баёнот имзоланди.

❑ Франция Президенти Жак Ширак Лион шаҳрида Ғарбнинг тараққий этган етти мамлакати раҳбарларининг Россия Бош вазири Виктор Черномирдин ҳам иштирок этган учрашувидан сўнг келгусида бу учрашувларга Бразилия билан Ҳиндистон раҳбарларини ҳам таклиф этиш мўлжалланаётганлиги тўғрисида баёнот берди.

❑ Фаластин раҳбари Ёсир Арофат Ғазо секторида Исроил Бош вазири Бениамин Натанияху билан ўта махфийлик вазиятида учрашиб ўзаро муносабатлар юзасидан фикр айирбошлади.

❑ Кеча Монголия парламенти — Буюк давлат хуралига сайловлар бўлиб ўтди. 76 депутат ўрнига турли сиёсий партиялардан 303 номзод кураш олиб борди.

❑ Женевада 60 дан кўпроқ мамлакат вакиллари ядро қурол-яроғларини тўла-тўкис ман этиш тўғрисидаги шартнома лойиҳаси юзасидан бир фикрга кела олмадилар. Шу сабабли бу шартномани аввал мўлжаллангани дек 29 июль куни имзолаш хавф остида қолди.

❑ Европа комиссиясининг раиси Жан Сантер бу қитъа ҳамжамияти АҚШнинг Кубага қарши иқтисодий жазо чораларига салбий муносабатда эканлиги тўғрисида баёнот берди.

❑ Радован Каражич яна Босния серб республикаси ҳукмрон партиясининг раиси этиб сайланди. Ҳолбуки, уни Халқаро суд собиқ Югославиядаги жиноятлари учун айблаяпти.

❑ Бирлашган Миллатлар Ташкилоти маълумотларига кўра ҳозир жаҳонда гиёвандлар сотишдан 400-500 миллиард доллар даромад олинаётган экан. Бу жаҳон савдоси даромадларининг 13 фоизига тенгдир.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ • БУГУНГИ КУН НАФАСИ • БУГУНГИ КУН НАФАСИ • БУГУНГИ КУН НАФАСИ • БУГУНГИ КУН

Тадбиркорга омад ёр

КОРХОНА ДОВРУҒИНИ ОШИРАЁТГАНЛАР

«Тоштўқимачи» ҳиссадорлик жамияти бугун Ўзбекистон енгил саноати корхоналари орасида ўзига хос нуфузга, яхшигина довруққа эга бўлган жамоалардан бири саналади. Ҳозирда корхонада 11 мингдан ортиқ киши меҳнат қилади. Уларнинг ўртача иш ҳақи 4-5 минг сўмни ташкил этади. Жамоада ишлаётган юздан ортиқ миллат вакилларининг аҳил ва иноқлиги туфайли корхона ҳозирги бозор иқтисодиёти қийинчиликлари шароитида ҳам нафақат бир маромда ишлабгина қолмай, балки самарали ютуқларни ҳам қўлга киритяпти. Хусусан жамоа ишлаб чиқараётган бежирим газламалар жаҳон бозоридан ўз ўрнини топаётганлиги фикримизнинг далилидир.

Жамоа бошқарувининг раиси Маҳмуд Узоқов билан корхона истиқболи ҳақидаги суҳбатимиз чоғида у киши: «Бизда жуда кўплаб ишчи сулолалари ишлашади. Нега улар ҳақида ёзмайсизлар? Ахир корхона шарафини кўтараётганлар мана шу қадоқ қўлли ишчилар-ку. Жамоанинг барча муваффақиятлари уларнинг меҳнати, пешона териси билан бевосита боғлиқ. Масалан биргина механика заводининг бош муҳандиси Акбар Ниғмоновни олайлик. У бутун оиласи билан «Тоштўқимачи»да ишлайди. Мана сизга мавзу», деб қолди.

Чиндан ҳам бу гапда жон бор эди. Биз ҳамиша корхона ва унинг довруғи ҳақида мақолалар ёзамизу лекин меҳнат аҳли, жамоанинг ҳақиқий жонкуярлари хусусида кам фикр юритамиз. Шу ўй билан Акбар акани қидириб топдик. Унинг таржимаи ҳоли ҳам ўзи каби оддийгина экан.

У 1943 йилда Тошкент вилояти Янгийўл (ҳозирги Зангиота) туманининг Ўрта Овул қишлоғида туғилган. Комбинатдаги иш фаолиятини 1966 йилда ип фабрикасида юк ташувчиликдан бошлаган. Икки йил эшиш цеҳида омилкор ёрдамчиси бўлиб ишлаган. 1968 йилдан 1974 йилга қадар Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг механика факультетида таҳсил олган. Сўнгра сантехника бўлимида уста, бошлиқ, механизация цехининг бошлиғи, бош механик ўринбосари лавозимларида ишлаган. 1989 йилдан 1994 йилга қадар 1-йигирув тўқув фабрикасида бош механик бўлиб фаолият кўрсатган. Айни кунларда механика заводининг бош муҳандиси вазифасида ишламоқда.

—Маълумки, бугунги кунда бирлашмамиз ишлаб чиқаришларидаги иш фаолиятини механика заводисиз тасаввур қилиб бўлмайди,-дейди Акбар ака бизга. -Ҳар бир тармоққа бевосита дахлдор бўлган заводнинг бугунги куни қандай кечмоқда? Эртанги ташвишлари нималардан иборат, қанақа ечимталаб муаммолар бор? Шу каби саволлар ҳамиша бизни ўйлантириб келади.

—Агар сир бўлмаса масалага яқинроқ ёндошсак. Айтингчи, бу муаммолар нималардан иборат?

—Сирасини айтганда одамларимиз 40-50 йиллик эски дастгоҳларда ишлашмоқда. Комбинат тасарруфидаги барча ишлаб чиқаришлар янги дастгоҳ ва ускуналар билан салмоқли жиҳозланган бугунги кунда бу замонавий дастгоҳ ва ускуналарга муқобил эҳтиёт қисмлар тайёрлаш жараёни бизнинг эски дастгоҳларимизда бир қадар қийин кечмоқда. Лекин шунга қарамай бу ишни ҳарқалай уддалаб турибмиз. Ўтган йили Россиядан юқори даражали аниқликдаги «ФТ 11-Д» нусхали учта дастгоҳни олдик. Бу ускуналарнинг таг қисми, тепа қисми ва атрофи ғоятда яхши жиҳозланган, кучли ёритгич мосламалари мавжуд бўлган янги цехимизга ўрнатдик. Ҳозир бу дастгоҳларда ота-бола Элдор ва Энвер Рамазоновлар ишлашмоқда. Бундан ташқари жамиятимиз бошқарувининг раиси Маҳмуд Узоқовнинг бевосита иштирокида винт қирқувчи дастгоҳ харид қилинди. Бу ускуна Корeяники бўлиб, у ишлатиш учун ҳар томонлама қулай. Қуюв цехимизга ўрнатиш учун ўтган йили Новосибирскдан харид қилинган янги, соатига 400 килограмм металл эритиш қувватига эга бўлган электр печини сотиб олдик. Яқин кунларда у ишга туширилади. Хуллас, заводимизнинг долзарб муаммоларидан бири бўлган дастгоҳлар масаласи аста-секинлик билан бўлсада ўз ечимини топмоқда.

—Янги дастгоҳлар уни осонликча бошқара оладиган билимдон ёшларни талаб этади. Шундай экан, ўз-ўзидан кўриниб турибдики, корхона, айниқса сиз ишлаётган механика заводи шунақа тадбиркор кадрларни ёқтиради...

—Фикрингизга тушундим. Чиндан ҳам бизда ечимини кутаётган масалалардан бири миллий кадрлар тайёрлашдир. Бугунги кунда заводимизда 70-80 ёшлар оралиғидаги 8 нафар нафақахўр кексаларимиз бор. Уларга маҳаллий аҳолидан чиққан ёш иқтидорли йигитлардан бир қанчасини шогирдликка берганмиз. Устозлар бу ёшлардан муносиб кадрлар тайёрлаб беришади. Албатта, заводимизнинг бундан кейинги истиқболи шундайин миллий кадрларимизнинг қўлида бўлади. Уларнинг меҳнати эвазига корхона равнақ топади. Шунинг учун ҳам бу масала биз учун биринчи даражали бўлиб турибди. Ишончим комилки, яқин кунлар ичида у ўз ечимини топади.

Мурод АЛИ.

Иш билан бандлик

ҚЎШИМЧА КАСБ ЭГАЛЛАШЯПТИ

Бозор иқтисодиёти шароитида турли касб эгаси бўлиш ҳамда қўшимча тилни билиш ҳеч қачон зарар келтирмайди. Бу борада Тошкент шаҳридаги бандлик хизмати бўлимларида тинимсиз изланишлар олиб борилмоқда. Фикримизнинг далили сифатида Мирзо Улуғбек тумани бандлик хизмати бўлимларининг иши билан танишдик. Бу ҳақда бандлик хизмати бошлиғи Исроил Исаев қуйидагиларни гапириб берди.

— Шаҳримиздаги бошқа туманлар қатори бизнинг туманимизда ҳам ҳозирги кун талабидан келиб чиқиб, саноат корхоналари, ташкилотлар, муассасалар ва иш ахтариб юрган фуқаролар билан узлуксиз мулоқотда бўлаяпмиз. Жамоамиздаги ҳар бир бўлинмалардаги масъул ходимларимиз жойларда бўлиб, бўш иш ўринларини тўлдириш, қўшимча касб ўргатиш билан изчил шуғулланмоқдалар.

Шу боисдан ҳам бўлса керак ўтган беш ой давомида 647 нафар фуқаро бўлимларимизга мурожаат этишган. Бундан ташқари вакант лавозимлар ёки мутахассислигини алмаштиришни истовчилар ҳам тез-тез келиб туришади. Сабаби бозор шароитида авалги вақтлардагидек бир касбли эмас, аксинча кўп касбли бўлиш барчага қўл келмоқда.

Олиб борилаётган тарғибот ва ташвиқот ишларимиздан кўриниб турибдики, нафақат янги тузилаётган кичик корхоналарда, балки маҳалла гузарларидаги ташкил топаётган иш ўринлари ҳам катта аҳамиятга эгадир. Бунда «Оққўрғон», «Файзиобод», Улуғбек ва «Беш капа» маҳаллаларини алоҳида тилга олсак арзийди. Бу ерда ташкил этилган қўшимча иш жойларида ишчиларнинг меҳнат муҳофазаси, ижтимоий ҳимояси, моддий ва маънавий рағбатлантирилишига асосий эътибор қаратилган.

Мана ўтган ойда 71 та янги кичик корхоналар очилиб, 395 фуқаро иш билан таъминланди. Албатта бу кўрсаткич ўтган йилдагидан бирмунча салмоқлидир.

Шунингдек корхона, ташкилот ва муассасаларнинг мутасаддилари бандлик хизмати билан узвий алоқада бўлиб туришади. Чунки ҳар бир бўш иш ўрни ва ишсиз қолаётган фуқаро бизга ҳам, уларга ҳам аҳамиятлидир. Шунинг учун бўлимимизга мурожаат этган фуқарони имкон қадар иш билан таъминлашга ҳаракат қиламиз.

Агарда биз тавсия этган ёки корхонадаги бўш иш ўрни фуқарога маъқул келмаса унда қайта ўқитишга, қўшимча касб ўрганишга юборамиз.

Ҳозирги кунда саноат, транспорт, алоқа, қурилиш, савдо, умумий овқатланиш ва бошқа тизимларда бўш иш ўринлари вужудга келмоқда. Корхона ва ташкилотлар томонидан тавсия этилган бўш иш ўринлари ёш мутахассислар ва қайта ўқиган ишчилар ҳисобига тўлдирилмоқда.

Маълумки, бизга мурожаат этган ишсизлар маълум вақтгача бизнинг ҳисобимизда бўлишади. Агарда тавсия этилган иш ўринлари маъқул келмаса ёки иш билан таъминланмасалар унда ишсизлик мақомини олиб, вақтинча бандлик хизмати томонидан нафақа бериб борилади.

Шу ўринда мен барча фуқароларга шу нарсани алоҳида таъкидламоқчиманки шаҳримизда меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бош бошқармасига қарашли ўқув маркази мавжуд. Бу марказда хоҳлаган касбингиз бўйича қайта ўқиш, билим олиш, малакангизни ошириш имконияти бор. Ҳатто кейинги вақтда такомиллашиб бораётган компьютерни бошқариш ва унда иш юритиш услублари ҳам ўқитилмоқда.

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

Кўргазмалар

РЕСПУБЛИКАМИЗ ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИГА — МИСР МОЛЛАРИ

Илгари хабар берганимиздек, 28 июнда Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси халқаро марказида «Миср истеъмол моллари» кўргазмаси очилди. Ҳар икки давлат ўртасида савдо, иқтисодий, техникавий алоқаларни янада яхшироқ йўлга қўйиш мақсадида ташкил этилган ушбу кўргазма келгусида ўзининг тотли меваларини беришига шубҳа йўқ.

— Миср иқтисодиёт ва халқаро ҳамкорлик вазири Навал Абдул Мунейм ал-Татавий хонимнинг Ўзбекистонга ташрифи ва имзоланган аҳдномаларнинг натижаси ўлароқ бугун янги, кенг кўламли кўргазманинг шоҳиди бўляпмиз, — деди кўргазманинг очилишида сўзга чиққан Миср Араб Республикасининг Ўзбекистондаги муваққат ишлар вакили Абдулғани Муҳаммад Абдулғани. — Шу тариқа икки томонлама ўзаро фойдали ҳамкорлик алоқаларига асос солинмоқда. Ўзбекистон ва Миср ўртасида дўстона алоқаларни ривожлантиришга мўлжалланган режаларимиз эса бисёр. Хусусан, тез орада Ўзбекистонда Миср Араб Республикасининг доимий фаолият кўрсатадиган тижорат марказини очиш ниятидамиз. Ўз навбатида Қоҳирада ҳам Ўзбекистон савдо маркази ташкил этилади. Мисрда Ўзбекистон маҳсулотларига қизиқиш катта. Шуни ҳисобга олган ҳолда 1997 йили Мисрда очиладиган халқаро кўргазмада Ўзбекистон учун катта майдон ажратмоқчимиз.

Миср Араб Республикасининг Ўзбекистондаги дастлабки кўргазмасида ушбу мамлакатнинг 62 та энг етакчи фирмалари ҳамда кўплаб ишбилармонларининг иштирок этиши ҳам Миср биз билан алоқаларга катта аҳамият бераётганининг шубҳасиз исботидир. Кўргазмани айланган киши унда намойиш этилаётган уй-рўзғор буюмлари, мебеллар, упа-эликлар, кийим-кечаклар ва ширинликларнинг аъло сифатига тан беради, албатта. Биз кўргазмада иштирок этаётган айрим фирмалар вакилларини суҳбатга тортдик.

— Бизнинг «Сима» компаниямиз Мисрдаги энг илғор озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи корхоналардан бири ҳисобланади, — дейди фирманинг бош менежери Тариқ Лотфи. — Мисрдаги учта заводимизда 120 дан ортиқ турдаги сақичлар, шоколадлар, шимадиган конфетлар, суфлелар, қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Руминия, Англия, Германия ҳамда бутун араб дунёсида маҳсулотларимизни севиб харид қилишади. Ҳозирча Россия ва Қозоғистонда ваколатхоналаримиз бор. Ва Ўзбекистонга шу республикалар орқали ўз маҳсулотларимизни келтирмоқдамиз. Бу истеъмолчилар учун бирмунча қимматга тушмоқда, албатта. Ўзбекистонда тадбиркорликка кенг йўл очилгани сабабли биз юртингизда ваколатхонамизни ташкил этмоқчимиз. Молларимиз сифатига эса кўргазмага келган тадбиркорларнинг ўзлари баҳо беришлари мумкин.

— Дини, урф-одатлари, турмуш тарзи бир-бирига яқин давлатларнинг яқинлашувига ўз ҳиссасини қўшиш қандай яхши, — дейди «Алюминиум ал-Аҳрам» компаниясининг экспорт ишлари бўйича мутахассиси Сахар Шаалан хоним. — Ўйлайманки, яқин келажакда Миср ва Ўзбекистон ўртасида чамбарчас ҳамкорлик алоқалари ўрнатилади. Биз ҳам баҳоли қудрат шу алоқага оз бўлсада ўз ҳиссамизни қўшиш мақсадида юртингизга келдик. Фирмамизда асосан алюминий, пўлат ва тефлондан ошхона жиҳозлари, идиш-товоқлар, қаҳва қайнатадиган идишлар, сервизлар ишлаб чиқарилади. Агарда маҳсулотларимиз халқингизга ёқса албатта Ўзбекистонда компаниямиз ваколатхонасини очамиз. Биз мустақилликка эришган собиқ Иттифоқ республикалари ичида биринчи бўлиб алоқамизни Ўзбекистондан бошлаяпмиз. Ўйлаймизки, бу биринчи ва охирги сафаримиз бўлмайди.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, ушбу кўргазма давомида Миср ва Ўзбекистон ўртасида савдо-иқтисодий алоқалар юзасидан кўплаб шартномаларнинг тузилиши кўзда тутилмоқда.

«Миср истеъмол моллари» кўргазмасининг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Мираброр Усмонов иштирок этди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

***СУРАТДА:** кўргазманинг тантанали очилиш пайти.*

1500 ТУРДАН ЗИЁД

«Ўзулгуржибиржасавдо» ассоциациясига қарашли Ўзбекистон мол-хом ашё биржасининг доимий фаолият кўрсатувчи ярмаркасида саноат корхоналари ишлаб чиқарган маҳсулотларнинг навбатдаги кўргазмаси бўлиб ўтди.

Унда асосан «Ўзэлектркабелсавдо» ва «Ўзэлектрасбобсавдо» ҳиссадорлик жамиятлари билан бирга бир қанча қўшма корхоналар ва чет эл фирмаларида ишлаб чиқарилган электрон-хўжалик буюмлари намойиш этилди.

— Ушбу кўргазма иккинчи маротаба уюштирилди, — дейди биржа ходими Аббос Аюпов. — Ўтган гал бўлган кўргазмада қишлоқ хўжалиги учун зарур асбоб-ускуналар, ёғоч ва кимё саноати маҳсулотлари намойиш этилиб, унда мижозлар ва ишлаб чиқарувчилар ўртасида 50 миллион сўмликдан зиёд шартномалар имзоланган эди.Бу галги ярмаркада эса шартномалар миқдори кўпроқ бўлиши кутиляпти. Чунки кўргазма-савдода 1500 турдан зиёд маҳсулот турлари намойиш этиляпти. Келгусида хорижий фирмаларнинг ҳам кўргазмаларини уюштирмоқчимиз.

Беҳзод ЭГАМОВ.

Европа биринчилиги

ГЕРМАНИЯ — ҚИТЪА ЧЕМПИОНИ

Кеча Англия шаҳарларида қарийб бир ой давом этган бетакрор қитъа мусобақаси — футбол бўйича Европа биринчилиги ниҳоясига етди. Лондоннинг машҳур «Уэмбли» стадионида бўлган финал учрашувда икки карра Европа чемпиони Германия ва Чехия терма жамоалари майдонга тушдилар. Айтиш керакки, кўпгина ишқибозларнинг ўйинлар бошланганидаёқ қилган башоратлари тўғри чиқди, яъни Германия жамоаси финалга чиқди. Қизиғи шундаки, немислар билан бирга «С» гуруҳида тўп сурган чехияликларга «башоратчи»лар атиги 14-ўринни «раво кўрган» эдилар.

Лондоннинг марказидаги муҳташам «Уэмбли» стадиони. Европанинг барча мамлакатларидан тўпланган 80 минг нафар ишқибозлар ўйин бошланишидан бир ярим соат илгариёқ стадионни лиқ тўлдирганлар.

Тантанали мусиқа садолари янграб, Буюк Британия қироличаси Елизавета-II ва ҳукумат раҳбарлари стадиондаги фахрли ўринларга кўтариладилар. Жумладан, Германия канцлери Гельмут Коль ҳам ўйингоҳда ҳозир бўлди.

Ниҳоят, финал қатнашчилари бўлган Германия ва Чехия терма жамоалари майдонга тушиб, ҳал қилувчи беллашувга киришдилар. Стадион тинимсиз гувиллайди, майдондагилар эса ҳар бир ҳаракатни пухта чамалаб, ниҳоятда эҳтиёткорлик билан тўп сурмоқдалар. Аммо биринчи таймда ҳисоб очилмади. Ниҳоят, ўйиннинг 59-дақиқасида германияликлар ўз жарима майдонларида Чехия жамоасининг ҳужумчиси Карел Паборскийни чалиб йиқитишгач, 11 метрлик жарима тўпи белгиланди. Уни муваффақиятли амалга оширган чехияликлар ҳисобни очдилар. Аммо 73-дақиқада германиялик Оливер Бирхов тўпни боши билан дарвозага йўллаб, ҳисобни тенглаштиргач, ушбу натижа билан асосий вақт ниҳоясига етди. «Евро-96» ўйинларида қўшимча вақтлар белгилаш кўп бўлганлиги билан ҳам ўзига хос бўлди. Ниҳоят, финалда ҳам қўшимча вақт белгилангач, тез фурсат ичида Германия ҳужумчиси Оливер Бирхов «Олтин» тўпни чехияликлар дарвозасига йўллади, ҳисоб—2:1!

Бундан 20 йил муқаддам, яъни 1976 йилги Европа биринчилиги финалида ҳам Чехословакия — Германия жамоалари майдонга тушган эдилар. Асосий ва қўшимча вақтларда ҳисоб тенг бўлгач, 11 метрлик жарима тўпини тепиш чехословакларга омад келтирган эди. Мана, ниҳоят 20 йилдан сўнг германияликлар рақибларидан «аламини» олишга эришдилар.

Ботир ҲАСАНОВ.

Тошкентнинг «Оқшом» газеталари — 30 ёшда

Ўттиз йил муқаддам —1966 йилнинг 1 июль куни кечки пайт «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг биринчи сони ўқувчилар қўлига теккан эди. Ўша пайтлар пойтахт улкан қурилиш майдонига айланганди. Ана шу яратиш, бунёдкорлик ўттиз йил давомида шаҳар газеталарининг етакчи мавзуси бўлиб келди.

ЭЛДА СУЮКЛИ

Агар Тошкент табиий офатдан сўнг яна қад ростлаб, замонавий уй-жой, маъмурий, маданий-маиший бинолари билан кўркамлашган, ҳудуд жиҳатидан кенгайган ҳам бўлса, у Истиқлол шарофати билан суверен давлатнинг пойтахтига айлангач, том маънода иккинчи ёшлигини бошидан кечира бошлади. Шаҳарда бир-икки йил эмас, бир неча ой бўлмаган киши рўй берган ўзгаришлардан ҳайратга тушмай қолмайди.

Халқимизга мустақиллик ато этган куч-қудратни худди шу мисли кўрилмаган қурилиш суръатларида кўриш мумкин. Эски шаҳарни қайта қуриш ва обод этиш ҳақида ҳукумат қарори чиққандан сўнг бир йил ичидаёқ кафтдек текис, ўқдек тўғри Сағбон, Қорасарой, Форобий кўчалари ўтказилди. Яна кўп ўтмай улар чеккасида қад ростлайдиган миллий ва замонавий меъморчилик анъаналари уйғунлаштирилган уйлар, бошқа ноёб иншоотлар кўзни қувонтиради.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталаридаги «Келажакка юз тутган шаҳар», «Эски шаҳар ёшаради», «Шаҳарнинг ноёб иншоотлари қурилишида», «Пойтахт истиқболи» рукнлари остида деярли ҳар сонда бериб борилаётган мақола, репортажлар ўқувчиларни бу бунёдкорлик ишлари ва режаларидан батафсил хабардор қилиб турибди. Биржа маркази, «Тата» меҳмонхонаси, «Тошкентленд» ва «Сув боғи», ўнлаб кичик нон корхона ва дўконлари, Юнусободдаги ноёб теннис мажмуаси, Миллий боғ, бири-биридан гўзал бозорлар, янги транспорт йўналишлари барпо этилиши, ҳозир қурилиши ниҳоясига етаётган Темурийлар тарихи давлат музейи, Олой бозори олдидаги уч қаватли йўллар кесишмаси ва бошқа кўплаб иншоотлар қурилиши ҳақидаги лавҳа ва репортажлар шулар жумласидандир.

«Оқшом» газеталари биринчи сонлариданоқ ўз ўқувчисига яқин бўлиш, унинг қувонч ва ташвишлари билан яшаш, ҳаммабоп нашрларга айланишни ўзларининг асосий мақсадлари, деб билганлар. Бу ажойиб анъаналарга таниқли адиб, эҳтиросли публицист, шаҳар газеталарининг биринчи муҳаррири Саъдулла Кароматов ва у бошчилигидаги ижодий жамоа томонидан асос солинган эди. Оқшомчиларнинг бугунги авлоди ана шу яхши ишларни изчил давом эттираётганлари, янги-янги ташаббусларни бошлаб бераётганлари билан ҳақли равишда фахрланадилар.

Мана беш йилдан бери таҳририят пойтахтдаги йирик корхона ва ташкилотлар ҳомийлигида Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунига бағишлаб ижодий танловлар ўтказади. Уларда журналистлар билан бир қаторда мамлакатимизнинг, шунингдек Марказий Осиё давлатларининг таниқли ёзувчи ва шоирлари иштирок этадилар. Танловларга юборилган, газеталаримизда чоп этилган бу очерк, достон, лавҳа, шеър, мақола, суратлар буюк келажагини бунёд этаётган Ватанимиз, Истиқлол, Ҳуррият, Бунёдкорлик қасидалари, деса бўлади. «Оқшом» танлови ғолиблари орасида Ўзбекистон халқ ёзувчилари Ўткир Ҳошимов, Мирмуҳсин, Иброҳим Раҳим, шунингдек Нормурод Нарзуллаев, қозоғистонлик ўзбек қаламкаши Баҳодир Собит бўлганлигини айтиб ўтиш кифоя. Бу йилги «Ватан — саждагоҳ каби муқаддас» ижодий танлови юртимиз мадҳияномасининг янги бобларини тўлдириши шубҳасиздир.

Ҳамма соҳаларда чуқур ислоҳотлар амалга оширилаётган бугунги кунда бозор муносабатларини шакллантириш масалаларига журналистларимиз катта аҳамият бермоқдалар. Мунтазам бериб борилаётган «Тошкент тадбиркори» мақсади саҳифалари, «Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт», «Мулкни — ҳақиқий эгасига», «Хусусийлаштириш—давр талаби», «Иш билганга минг танга», «Бозор иқтисодиёти сиртқи мактаби» ва бошқа рукнлар ижодий изланишлар кўламини тасаввур этиш имконини беради. Уларда ислоҳотларнинг бориши таҳлил этилиши, янгича шароитларда ишлаш жараёнида тўпланган қимматли тажрибалар оммалаштирилиши билан бир қаторда камчилик ва нуқсонларга қатъий муросасизлик ҳам яққол кўзга ташланади.

«Тошкент оқшоми» фуқароларнинг ўз-ўзини бошқаришнинг халқимиз хусусиятларига жуда мос кўриниши—маҳаллаларнинг тикланиши ва ривожланишига муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Бундан беш йил муқаддам газетамизда газетача — «Маҳалладош» бунёд бўлган эди. Ўшандан бери аввал илова, сўнг доимий саҳифага айланган бу сарлавҳа ҳар ойда «Оқшом»да мунтазам пайдо бўлади.

Газетамизда ўз вақтида биринчи марта элшунос олим Билол Аминовнинг «Наврўз»га эгизак, «Меҳржон» байрамини ҳам юртимизда кенг нишонлаш лозимлиги тўғрисидаги мақоласи эълон қилинган эди. Таҳририят ходимлари кузда шу байрамни биринчи бор ўтказилишига бошқош ҳам бўлдилар. Ана шу саъй-ҳаракатлар ўлароқ пойтахт марказидаги болалар маданият ва истироҳат боғи «Меҳржон» номини олди.

Истиқлол шарофати туфайли миллий қадриятларимиз тикланганидан сўнг истеъдодли ходимимиз — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист, яқинда орамиздан кетган Тўлқин Расулев «Оқшом»да «Одобнома» махсус саҳифасини ташкил этишни таклиф қилди. Қисқа вақт ичида бу саҳифада Шарқ ахлоқ-одоби, инсонийлик фазилатлари ҳақидаги мақолалар эл оғзига тушди. Ўқув юртларига «Одобнома» дарсларининг киритилишида ҳам таҳририят ходимларининг ҳиссаси оз эмас.

Бундай ташкилотчилик ишлари таҳририят ходимларининг ижоди билан узвий боғлиқ ҳолда олиб борилади. «Тошкент оқшоми» «Маҳалла—оила — мактаб» дастурини ишлаб чиқиш ва амалга оширишнинг бевосита ижрочиларидан биридир. Бугунги кунда шаҳар газеталарининг диққат эътиборида яна бир дастур «Маҳалла — корхона» тизимини жорий этиш, бу билан пойтахтда ҳам иш билан бандлик ҳам истеъмол бозорини тўлдириш муаммосини ҳал этишга кўмаклашиш масаласи турибди.

Тошкент давлатимизнинг сиёсий, иқтисодий, илмий, айни пайтда маданий маркази ҳамдир. Адабиёт ва санъатга «Оқшом»да ҳамиша кенг ўрин берилган. Бугунги кунда ҳам ўқувчиларимиз «Ўзбек адиблари — «Оқшом» учун» рукни остида таниқли ёзувчи ва шоирларимизнинг ҳали сиёҳи қуримаган қўлёзмаларидан парчалар ўқиш имконига эга бўляптилар. Шу билан бирга таҳририят адабий жараённи, театр, рассомчилик, мусиқа, санъатнинг бошқа соҳаларидаги янгиликлардан газетхонларни хабардор қилишга интилади.

«Сиҳат-саломатлик», «Жамият, Қонун, Тартибот», «Томорқа», «Болалар боғи», «Чорраҳа», «Кулгихона» — бу ва бошқа мақсадли саҳифалар қизиқиши турлича бўлган газетхонларимизнинг диққат-эътиборини ўзига жалб этмай қолмайди. Шу билан бирга ойига бир марта Тошкент хотин-қизлари ва ёшларига бағишланган алоҳида саҳифалар бериб борилаяпти. Анъанавий «Табиат ва инсон» саҳифасида атроф-муҳит муаммолари кўтарилади.

Газета ўқувчилари, жонкуяр жамоатчи муаллифлари, мухлислари билан тирик. «Оқшом»да ўз мақоласи билан чиқишни академик ҳам, ишчи қурувчи-ю, муаллим ҳам ўзига шараф, деб билиб келган. Бугунги кунда ҳам таҳририят фаол кўмакдошлари билан қалин алоқада. Мунтазам бериб борилаётган «Газета — муштарий — газета» саҳифаси ана шу ҳамкорлик самарасидир.

Ўттиз йил ижодий жамоа учун ўзига хос довон. Таҳририят ходимлари унинг юқори нуқтасидан ортга қараб бажарилган ишларга таъзим қилиш, олдиндаги масъулиятли вазифаларни кўриб эса енг шимариш лозим, деган фикрда. Ана шу давр мобайнида «Оқшом» ўз қиёфасига эга бўлди, ўқувчисини топди. У ҳеч муболағасиз халқ меҳрини қозонди. Оқшомчиларнинг ҳозирги авлоди шаҳар газеталари мазмуни ва мундарижасини янада бойитиш, унинг мустақил давлатимизнинг нуфузли нашрларидан бирига айлантириш учун истеъдод ва билимлари, тажрибаларини аямайдилар, доимо ижодий изланишда бўладилар.

Муштарийлар минбари

Мусоқул УСМОНОВ,
Тошкент молия институти профессори:

ЁШУ ҚАРИ СЕВИБ ЎҚИЙДИ

— «Оқшом» билан дўстлашганимга, мана, чорак аср бўлиб қолди. Илк марта мақолам чоп этилгандаги қувончимни ҳозир ҳам таърифлаб беролмайман. Ўтган йиллар ичида юзлаб катта-кичик мақолаларим чоп этилди. «Одобнома» китобларимнинг пойдеворига илк ғишт ҳам «Оқшом»да қўйилганди.

Газета саҳифаларида тарихимиз, буюк сиймоларимиз, асрий анъана, удумларимиз тўғрисида чоп этилаётган материалларни алоҳида таъкидлагим келади. Айниқса, соҳибқирон бобомиз Амир Темур ҳаёти, фаолияти, темурийлар даври ҳақидаги туркум материалларни ёшу қари бирдек иштиёқ билан ўқишига ишонаман.

Қадрдон «Оқшом»нинг заҳматкаш ходимларини ўттиз йиллик тўй билан чин қалбдан табриклайман.

ҲАР МАСАЛАДА МАСЛАҲАТЧИ

Алишер ВОҲИДОВ,
Республика 1-клиник шифохонасининг жарроҳи:

— Ҳамманинг ўз севиб ўқийдиган нашри бўлади. Шу нашрни ўқимаса бир нарсасини йўқотгандек юради киши. «Оқшом»нинг бирор сонини ўқимай қолсам, то уни топмагунча тинчимни йўқотаман. «Оқшом»нинг кўплаб хайрли ташаббуслари бор. Бу йил Ватанимиз мустақиллигининг беш йиллиги муносабати билан эълон қилинган «Ватан — саждагоҳ каби муқаддас» танлови шулардан биридир. Ўйлайманки, шу рукн остида янги ва яхши асарлар дунёга келади.

Касбим шифокор бўлгани учун «Сиҳат-саломатлик» саҳифасини интиқлик билан кутаман. Унда берилган мақолалар биз шифокорларга кўп жиҳатдан қўл келади. «Наботот оламида», «Ўлкамизнинг шифобахш гиёҳлари», «Табиби ўзингиз» рукни остидаги материаллар ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. «Одобнома», «Дам олиш оқшомида», «Табиат ва инсон» каби ўнлаб саҳифаларни айтмайсизми!

Истагим «Оқшом» бундан ҳам мазмунли бўлиб чиқаверсин. Биз муштарийлар унинг ҳар бир сатрига муштоқмиз. Чунки газета билан бирга мана ўттиз йилдирки уйимизга «Оқшом» журналистларининг эзгу тилаклари ҳам кириб келади-да!

ОИЛАЛАР ҚАДРДОНИ

Фотима МИРЗАБОЕВА,
уй бекаси:

— «Оқшом»ни варақлаб туриб, бир фикр кўнглимдан кечади: унинг саҳифаларидан бутун оиламиз ўзи учун фойдали материаллар топа олади. Мен Ўзбекистон адибларининг янги асарларини, ҳикоя, шеърларни, айниқса, «Кулгихона» саҳифасини ёқтираман. Турмуш ўртоғим бўлса «Маҳалладош», «Жамият, қонун, тартибот», «Чорраҳа» саҳифаларини кутгани-кутган. Ўғлим эса «Тошкент тадбиркори» саҳифасидан кўп нарса олганини таъкидлайди.

Хуллас, ўттиз йилдан бери «Оқшом» — оиламизнинг қадрдони, маслаҳатгўйи. Ҳатто уни қўни-қўшниларимиз ҳам қўлма-қўл ўқишади. Газетанинг бунчалар ўқимишли, муштарийлар учун севимли бўлишида журналистларнинг хизматлари катта. Оиламиз номидан барча журналистларни газетанинг ўттиз йиллиги билан табриклайман.

Ҳокимжон ҲОШИМОВ,
халқ ўқитувчиси,
шаҳримиздаги 22-мактаб директори:

ИЛМ ЭГАЛЛАШГА ДАЪВАТ

— Қадим-қадимдан илм эгаллашга даъват этиш, билим бериш савоб саналган. «Бешикдан қабргача илм изла» дейилади ҳадисларда ҳам. «Оқшом»ни ҳар сафар қўлимга олганимда шу нақлни эслайман. Унинг саҳифаларида шаҳримиз мактабларидаги ўқув жараёнлари ҳақида, олий ўқув юртлари ҳаёти тўғрисида, алломаларнинг ҳаёти борасида ўқимишли материаллар чоп этилади.

«Оқшом» билан ўттиз йилдан бери ҳамкорлик қилиб келаман. Кўплаб олимларимиз, муаллимларимиз ҳақидаги очерклар газета саҳифаларида босилди. Барибир, назаримда илм-фан тарғиботи камдек кўринаверади. Мактаб ҳаёти, ёш олимлар, ўқув тизимини яна мукаммаллаштириш, маорифимиз жонкуярлари ҳақидаги ҳикоялар қанча кўп бўлса, шунча яхши бўлади.

Қалбимга бахш этар дармон «Оқшом»им
Сенга ҳамроҳдирмиз ҳар он «Оқшом»им.
Ўқиймиз қўймасдан доимо қўлдан
Ҳамсуҳбатсан, ширинзабон «Оқшом»им.

Ўттиз йил ҳар сонинг юлдуздек порлар
Маънолар бобида уммон «Оқшом»им.
Муборак этамиз шул калом бирлан
Бўлсин довруғинг осмон «Оқшом»им.

«Оқшом» номи билан

ФАЙЗЛИ КЎЧА

«Оқшом» номи билан аталадиган масканлар ичида Акмал Икромов тумани Усмон Юсупов маҳалласида жойлашган «Оқшом» кўчасининг ҳам ўзига хос ўрни бор. Аҳамиятли томони шундаки бу кўчанинг ташкил топганига мана 30 йил тўлди.

— Бундан ўттиз йил муқаддам бу ерларда лавлагизорлар мавжуд эди, — деб эслайди шу кўчада истиқомат қилувчи Анвар ака Аҳмедов. — 1966 йилги зилзиладан кейин янги уй-жой қилиш учун бизга шу ерлардан ер ажратиб беришди. Пойдеворни кўтариш билан бир қаторда ён-атрофга дарахтлар ҳам экиб қўйдик. Вақтнинг шунчалик тез ўтишини қарангки, эккан дарахтлар бўй чўзди, битта-иккита хонадон ёнига қатор-қатор уйлар қўшилди. Гоҳо эккан дарахтларимиз соясида ўтириб қўни-қўшнилар билан ҳамсуҳбат бўламиз. Мана шундай кунларнинг бирида кўчамизнинг номини «Оқшом» деб қўйдик. Чунки оқшом чоғида жуда кўп масалалар ва яхши фикрлар борасида баҳслашамиз, севимли «Оқшом» газетасида босилган мақолалар ҳақида ўртоқлашамиз. Тўғрисини айтсам кўчамизнинг номини «Оқшом» деб номлаганимиздан фахрланамиз. Ҳозирги кунда бу ерда малакали мутахассислар, серфарзанд оилалар истиқомат қилишмоқда.

Агарда маҳалламизга қадам ранжида қилиб қолсангиз, бизнинг кўчамизга ҳам бир кириб ўтинг. Айниқса, йиллар давомида экилиб вояга етган дарахтларимизнинг соясалқини, келинларимиз, қизларимизнинг кўча эшиклари олдига сара-сара қилиб сув сепишларини кўриб, кўзингиз қувонади, дилингиз яйрайди.

Абдумажид РАИМОВ.

ХАЙРЛИ АНЪАНАЛАР

Эсимда, 1966 йилги зилзила тошкентликлар бошига ташвиш келтирган кунлар эди. Ҳамшаҳарларимиз орасида «Тошкентда «Оқшом» деган газета чиқармиш» деган гаплар тарқалди. Кўнглимдан бир ажиб туйғулар кечди ушбу дамда. Агар шу гап рост бўлса нақадар яхши бўларди деган ўйлар кечди. Хуллас, 1966 йилнинг биринчи июль куни газета дўконларида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг биринчи сони сотилди. Газета муштарийлари уни қизиқиш билан ўқишга тушдилар. Кейин денг бошқа нашрлар қатори «Тошкент оқшоми» газетаси ҳам мен учун мақолаларим чиқадиган севимли нашрга айланди.

Ўқитувчи бўлганим учун ёшлар тарбиясига хос бўлган мавзу — тарбия мавзуида биринчи мақолани «Оқшом»нинг биринчи муҳаррири, раҳматли Саъдулла Кароматовнинг ҳузурига кириб топширганим, муҳаррир хонасида бўлган дилкаш суҳбат ҳамон эсимдан чиқмайди.

— Йигирма беш йилдан бери ўқитувчи экансиз, шу касб билан албатта пенсияга чиқасиз, — дея сўз бошлади Саъдулла ака ўшанда. — Бизга сизга ўхшаган жамоатчи мухбирлар жуда ҳам керак. Шу бугундан бошлаб сиз бизнинг жамоатчи мухбиримиз ҳисобланасиз, бундан буён ҳар ҳафтада қандай мавзуда бўлишидан қатъи назар, албатта, 2-3 та мақола билан қатнашиб турасиз. Чунки қўлингиз мақола ёзишга жуда келиб қолган экан.

— Имкони борича ҳаракат қиламан, ҳар ҳолда кўпроқ мақолаларни «Тошкент оқшоми»га олиб келишга сўз бераман, — дея Саъдулла акага ваъда бериб хайрлашдим.

Ана шунга ҳам роппа-роса ўттиз йил бўлибди. Шу йиллар мобайнида каминанинг қанчадан-қанча мақолалари «Тошкент оқшоми»да чиқмади дейсиз!

Яна бир воқеа ҳеч эсимдан чиқмайди. Мен ишлайдиган 24-мактабдан 500 метр нарироқда Баландкўприк деган жой бўлиб, шу ердан Кайковус ариғи ўтарди. Кўча торлиги туфайли шу кўприк устида машиналар тез-тез тўқнашиб турарди. Ана шу кўприкка ёпишган бир хонадон бўлиб, унинг эгаси Кичкинахўжаев деган пенсионер отахон бешта боласи билан шу ерда яшарди. Бир куни мактабдан қайтаётганимда шу кўприк устида бўлаётган баҳснинг устидан чиқиб қолдим. «Қўштут» ва «Иттифоқ» маҳаллаларининг раиси бир фикрга келиб Кичкинахўжаев ҳовлисини бузиш кераклиги, унга қурилаётган уйлардан хонадон олиб бериш лозимлиги хусусида гаплашишар эди. «Қўштут» маҳалла қўмитасининг раиси раҳматли Қаюмхўжа ака Мансуровнинг кўзи менга тушиб қолди-да: «Мана, газета мухбири ҳам ўз оёғи билан келиб қолди, укам Ҳамидулла, сен «Тошкент оқшоми» газетасига кўп мақолалар ёзиб турасан, илтимос, маҳалламиздаги шу аҳволни ҳам ёзиб, кўчамизни кенгайтиришга ёрдам берсанг, савобли иш қилган бўласан», деб қолдилар. Бу таклиф ўзимга ҳам маъқул тушди. Шу куни «Бу аҳвол қачонгача давом этади» деган сарлавҳа остида мақола ёзиб, уни «Оқшом»га олиб бордим. «Тошкент оқшоми»нинг аралашуви билан яна бир муаммо ҳал бўлди, маҳалла аҳли газетада чиққан мақоладан ғоят мамнун бўлди.

Ҳа, «Тошкент оқшоми» газетаси халқ учун зарур бўлган бундай муаммоларни тез ҳал қилиб берарди. Ҳозирги пайтда ҳам «Оқшом» ўзининг бундай ажойиб ва хайрли анъанасини давом эттириб келмоқда.

Хуллас, мен «Тошкент оқшоми»нинг минглаб муштарийси қаторида, газетанинг жамоатчи мухбири сифатида «Оқшом» билан доим фахрланиб юраман. Шу боисдан ҳам бугунги қутлуғ кунда — Тошкентнинг «Оқшом» газеталари биринчи сони чиққан куннинг ўттиз йиллиги санасида газетанинг барча муштарийларини қизғин муборакбод этаман.

Ҳамидулла ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган халқ таълими ходими.

Бизни қутлайдилар

ОМАД ЁР БЎЛСИН

«Тошкент оқшоми» пойтахт меҳнаткашларининг севимли газеталаридан биридир. У кўп сонли мухлисларига, ўзининг ажойиб анъаналарига эга. Меҳнат аҳлининг оғирини енгил, мушкулини осон қилиш мақсадида қаламга олинган долзарб мавзулар, кишини ўйга толдириб зарур хулосалар чиқаришга замин ҳозирлайдиган, чуқур маънога эга бўлган қизиқарли мақолалар унинг саҳифасидан доимо ўрин олган.

Газетадаги маънавият, одамийлик, инсон тақдири, қўҳна тарихимизга оид ранг-баранг маънодор мақолалар, кишида ёқимли табассум, завқ-шавқ уйғотувчи дам олиш саҳифаларини беихтиёр бош кўтармай ўқиган газетхон ҳам руҳан тетикланиб, жисмонан ҳузур қилиб ҳордиқ чиқаради. Бу шубҳасиз, ўз ишининг фидойиси бўлган газета ижодкор ходимларининг илҳом билан қалам тебратиб қилган меҳнатларининг бетакрор самарасидир.

Гўёки, тандирдан узилган нондек иссиқ, ижодкорлар кўз нури, қалб қўрини тўкиб тайёрлаган севимли газетамиз саҳифаларини меҳр билан ўқир эканмиз, замон билан доимо ҳамнафас эканлигининг шоҳиди бўлиб, унинг ютуқларидан фахрланамиз.

30 ёш — қирчиллама азамат йигитнинг камолга етганини билдиради. Газетанинг ижодий жамоасини бу сана билан шаҳар меҳнат аҳли номидан самимий муборакбод этиб, сиҳат-саломатлик, оилавий бахт, ижодий ишларида, Мустақилликнинг маънавий пойдеворини яратиш борасида янгидан-янги муваффақиятлар ҳамиша ёр бўлсин.

Омонулла САФОЕВ,
Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгаши раиси.

БАРКАМОЛЛИК ТИЛАЙМАН

Кундалик турмушимизни радио, телевидение ва газеталарсиз тасаввур этиш қийин. Кимга қанақа билмадиму, лекин мен учун «Тошкент оқшоми» газетаси алоҳида аҳамият касб этади. Нега дейсизми? Чунки бу газетада энг аввало шаҳримиз ҳаёти, янгиликлар, ахборотлар, жаҳон хабарлари, хуллас қайси соҳа ҳақида ўқишни истасангиз бемалол топа оласиз.

Йигирма тўрт йилдан буён газетанинг муштарийсиман. Ундаги ёритилаётган мақолалар ва очеркларни ўқиб юриб, ўзим ҳам бинойидек ижодкор бўлиб қолдим. Муҳарририятга қадам ранжида қилсам, албатта «Жамоатчи мухбиримиз» деб эъзозлашади.

Хуллас калом, мен севимли газетам «Тошкент оқшоми»нинг барча ижодкорларини, техник ходимларини, жамоатчи мухбирларини газетанинг навқирон ёши билан қутлайман, бундан кейинги ижодларига янада баркамоллик тилайман.

Абдулла ТОЛИПОВ,
меҳнат фахрийси.

Дунёда шундай инсонлар бўладики, улар оламдан ўтгандан кейин ҳам бундай кишилар хотираси билан боғлиқ бўлган кўплаб воқеа ва ҳодисалар бир умр қалбингизда муҳрланиб қолади. Мен ҳар сафар ҳамкасб устозларим, раҳматли Саъдулла Кароматов, Максим Каримов, Борис Пармузин, Михаил Пругер, Михаил Савельев, Ҳайитбой Ҳакимов, Тўлқин Расулев, Усмон Юсуповдек кучли қалам соҳибларини эслаганимда улар билан бирга «Тошкент оқшоми» таҳририятида ўтган кунларим, бир вақтлар икки қаватли эски бинога жойлашган таҳририятимизда рўй берган унутилмас воқеалар кўз ўнгимда жонланаверади.

Ёднома

ЭҲТИРОМ

Саъдулла аканинг талабчан ва қаттиққўллиги, Максим аканинг келишувчанлиги, Михаил Федоровичнинг мажлислардаги «оташин нутқи», Михаил Пругернинг жонсараклиги, Борис аканинг шўх, беозорлиги, Тўлқин аканинг икки гапининг бирида «азизим»лаб туриши, Усмон аканинг куюнчаклигини унутиб бўлармиди! Мен ҳамиша мана шундай дилбар, беозор, ҳамиятли, дўстга содиқ устозлар билан бирга ишлаганимдан фахрланаман.

Бугун бу қаламкашларнинг ҳар бири ҳақида кўплаб илиқ таассуротлар ва воқеий ҳикоятларни келтириш мумкин.

Муҳарриримиз Саъдулла Кароматов хонасига унча-мунча одам «юрак ютиб» киролмасди. Ҳар куни беш-ўн дақиқа давом этадиган режалаштиришга соатлаб тайёргарлик кўрардик. Муҳарриримизга қайси мақола маъқул тушишини бир-биримиз билан олдиндан муҳокама қилиб олардик. Хуллас, кечки йиғилишгача учтўрт мавзуни пишитиб, сўнг мажлисга кирардик.

Масъул котибимиз «ихлос» билан дафтарни очгач, Саъдулла ака бир чеккадан бошларди.

— Хўш, Усмонжон, сизда нима бор? (Ўша вақтда Усмон Юсупов адабиёт бўлимида ишларди).

— Фалончи ёзувчининг ҳикояси...

— Ҳикояни қўя туринг, — сўнг Саъдулла ака масъул котибга қараб. — Адабиёт бўлимига ёзинг, эрталабгача «Ёзувчи ижодхонасида» рукни остида олти қоғозли чиройли лавҳа тайёрласинлар. Саид Аҳмадми, Одил Ёқубовми, майли ёзувчини ўзингиз танлай қолинг.

— Шундай қилиб, кечгача ўтириб ўйлаган мавзуларимиз бир чеккадан чиппакка чиқаверарди. Саъдулла ака ўзи танлаган мавзуларни ҳар бир бўлимга ёздираверарди.

Навбат Тўлқин акага етгач, у сочини ўнг қўли билан юқорига кўтара туриб танлаган мавзусини секингина баён этарди. Агар мавзу муҳаррирга ёқиб қолса, ўша куни Тўлқин ака учун тўй, аксинча бўлса қовоғидан қор ёғарди.

Охирида Саъдулла ака бироз юмшаб: «Ўйлаган мавзуларингиз ёмон эмас. Лекин газетамизда ундан ҳам чуқурроқ, салмоқлироқ мақолалар босилса дейман. «Оқшом» ўз ўқувчисини йўқотмаслиги керак», дерди уқдириб.

Ҳайитбой Ҳакимов билан Усмон Юсупов «Саксон ота шаҳар кезади» рукни остида мақола ёзишни ёқтиришарди. Бир куни навбатдаги мақолани ёза туриб ўйланиб қолишибди. Уч йилдан бери «Саксон ота шаҳар кезади». Лекин унинг ёшида ўзгариш йўқ. Ахир газетхонлар йиллар ўтса ҳам нега Саксон отанинг ёши улғаймайди дейишмайдими, деган мулоҳазага боришибди. Тўлқин Расулевга ҳам бу фикр маъқул келиб шаҳар мавзуини ёритиш учун янги рукн танлашибди. «Замоний ҳангомалари» рукни мана шу тариқа газета юзини кўрди.

Михаил Пругер билан Михаил Савельевнинг ёшлари ҳам, меҳнат фаолиятлари ҳам деярли бир хил. Икки дўст ўта иноқ эдилар. Лекин шахмат тахтаси устида ёки мажлисларда бир-бирларини шунақанги савалар эдиларки, дўстларнинг бу «танқидидан» биз ҳам ўзимизга ибрат олардик.

Бунақа мисолларни «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарида ишлаган марҳум устозлар ҳақида кўплаб келтириш мумкин. Чунки уларнинг ҳар бири ўзига хос хислат ва фазилатли инсонлар сифатида қалбимизда бир умр муҳрланиб қолган ижодкор эди.

«Оқшом»нинг ўттиз йиллиги нишонланаётган ушбу дамларда марҳум устозлар олдида шогирдлар каломи сифатида уларнинг номини яна бир бор ҳурмат ва самимият билан ёдга олгимиз келди.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

Йиллар ўтгани сари инсон унинг сарҳисобини ўйлаб қолади. Шундай пайтда ёзувчи яратган асарларини, меъмор тиклаган биноларини, мусаввир чизган суратларини бир-бир кўздан кечиради, кўнгли таскин топади. Ўтган йилларига ачинмайди, балки дилида қандайдир фараҳ туяди.

Тахламлардаги тарих

ЙИЛЛАР МУЖАССАМ

Биз журналистлар бўш қолдик дегунча газета тахламларини варақлаймиз. Саҳифаларда ўттиз йиллик меҳнатимиз, интилишимиз, жонбозлигимиз, фидойилигимиз, заҳматимиз, эшитган раҳматимиз муҳрланганини кўриб қалбимиз дарёдек жўшади.

Олтмишинчи йилларнинг иккинчи ярмида «Оқшом» газетасининг ўзига хос юмушлари бўлган, албатта. Бу янги-янги турар жой биноларининг тикланиши, зилзила оқибатларининг тугатилиши, ҳамшаҳарларимизнинг ўша дамлардаги орзу-ўйлари — барчаси катта-кичик, материалларда ҳаяжон билан битилган. Барчани илғор меҳнат қилишга чорлаган машҳур қурувчилар Ҳамид Қорабоев, Холхўжа Баҳодировларнинг юзидан жасорат ёғилиб турган суратларини кўриб бир қалқиб тушади киши.

Кунлар, ойлар ўтган сари шаҳримиз ҳам қиёфасини ўзгартириб, кўркамлашиб, дилбарлашиб борди. Айнан шу фазилатлар, яратувчанлик руҳи 70-йилларнинг журналистлари қалами билан газета саҳифаларига муҳрланди. Ўша йиллари ёш ижодкорларга ғамхўрлик кучайган эди. Бугун аксарияти таниқли шоир, носир бўлиб етишган қаламкашлар ўзларининг илк ижод намуналари билан «Оқшом» саҳифаларини безаган эдилар.

Саҳифаларни варақлаймизу худди ёмби топиб олгандек севинамиз. Сабаби кўп йиллардан бери учратмай қўйганимиз таниш муаллифларнинг исми, фамилияларини кўрамиз. Улар билан боғлиқ хотиралар яна жонланади. Газета саҳифалари тилга киргани шу бўлса керак.

Саксонинчи йилларнинг шукуҳи яна ҳам ўзгача. Шаҳримизнинг файзли оқшомлари, ҳамшаҳарларимизнинг меҳнатда эришаётган ютуқлари яна қалбимизни жунбушга келтираётгандек бўлади. Ҳар бир мақолада, ҳар бир лавҳада ўша кунларнинг зиёси, ўша кунларнинг ўзига хос бетакрор руҳи абадий яшаб қолгандек.

Газета тахламларини варақлашда давом этарканмиз, мустақиллигимизнинг илк кунлариданоқ «Оқшом» янада кўтаринки руҳ, янада жозиба, янада жасорат касб этганига гувоҳ бўламиз. Бунга «Оқшом» саҳифаларида кўринган янги-янги рукнлар — «Тарихимизнинг ўқилмаган саҳифалари», «Маънавий қадриятларимиз», «Маданий меросимиздан», «Бизни ўйлантираётган муаммолар», «Ўзбекистон ва жаҳон», «Мустақиллик мевалари» рукнлари остида берилаётган ранг-баранг материаллар гувоҳлик беради. Энди журналистларимизнинг, муаллифларимизнинг овозлари ўзгача юксак оҳанг билан суғорилгандек. Худди мустақилликнинг оромбахш шамоли уларнинг илҳомларини тамоман янги ўзанга солгандек. Ҳар бир материалда — хоҳ у бадиий асар бўлсин, хоҳ у оддий лавҳа бўлсин, миллийлик, миллий ўзўзини англаш балқиб туради.

Тошкент шаҳри она мамлакатимизнинг бош шаҳри, пойтахт шаҳри. Буни «Оқшом» тахламларини варақлаб, ҳар саҳифада аниқ кўришингиз мумкин. Айниқса кейинги беш йиллик мобайнида шаҳримизнинг Эски шаҳар қисмида олиб борилаётган улкан қурилишлар «Оқшом» саҳифаларини ҳам безагандек, яшартиргандек гўё.

Газета тахламлари — бу ўттиз йиллик ҳаётнинг жамланмасидир. Уларда кечани кеча, кундузни кундуз демай изланаётган, ҳар бир янгиликни эл-юртга кўз-кўз қилишга ошиқаётган ҳамкасбларимизнинг меҳнати мужассам бўлган. Бу меҳнат оддийгина қилиб журналист меҳнати дейилади. Аслида эса ўттиз йил ичида чоп этилган материаллар одамларнинг, қолаверса шаҳримизнинг ўзига хос тақдири. Ўзига хос солномасидир.

Бугун газета тахламларини варақлаб туриб ана шуларни ўйладим. Ниятим — шаҳримиз бундан ҳам обод, кўркам бўлаверсин. Юртимиз истиқлол йўлидан келажак сари дадил одимлайверсин. Майли, йиллар ҳам чопқир тулпорлардек олға елаверсин. Биз «Оқшом»чилар эса ана шу паллалар тақдирини «Оқшом» тахламларида яна кўп йиллар муҳр этаверайлик.

Темур УБАЙДУЛЛО.

Фармон ва ижро

«ЎЗБЕКНАВО»НИНГ ЭЗГУ МАҚСАДЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекнаво» гастроль-концерт бирлашмасини ташкил этиш ҳақидаги Фармони санъатимиз тўғрисидаги ғамхўрликнинг яна бир ифодаси бўлди. Ушбу бирлашма раҳбари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, таниқли бастакор Анор Назаров ҳикоя қилади:

— Бундай ўзгариш бўлишини биз ижодкорлар анчадан бери интиқлик билан кутар эдик. Республикамиз Президентининг шу йил 5 апрелдаги Фармонига биноан бизнинг бирлашмамиз тузилди. Агар диққат қилган бўлсангиз мустақилликни қўлга киритган пайтимиздан бери жамиятимизда ижтимоий-иқтисодий ўзгаришлар билан бир қаторда спорт, фан, маданият соҳаларида ҳам туб бурилиш ясаш учун ҳукуматимиз тарафидан катта эътибор бериляпти. «Ўзбекнаво»нинг ташкил этилиши ҳам ана шу эътиборнинг самараси деб биламан.

Юртимизда бугунги кунда истеъдодли хонандалар, мусиқий гуруҳ ва жамоалар, ташкилотлар кўплаб топилади. Бизнинг мақсадимиз эса уларнинг имкониятидан унумли, тўғри, кенгроқ фойдаланишдир. Шунингдек, мазкур соҳадаги ишларни яхшилаш, мумтоз ва замонавий мусиқа, рақсларни тарғиб этиш, асраш билан биргаликда жаҳонга олиб чиқиш ҳам олдимизга қўйган муҳим вазифалардан биридир. Бунинг учун биз аввало жаҳон маданий бозорининг таклиф ва талабларини чуқур ўрганиб, хорижий ҳамкорлар билан ўзаро манфаатли шартномалар асосида ҳамжиҳатликда иш олиб боришимиз зарур.

Энг аввало бирлашма Низомини ишлаб чиқдик. Эндиликда ҳамма мусиқий жамоалар бирлаштирилди. Фармонда таъкидлаб ўтилганидек, «Ўзбекнаво»нинг корхона ва ташкилотлари давлат солиқларини тўлашдан 3 йил муддатга озод этилган.

— Бирлашма ташкил этилгач дастлабки амалга оширилган юмушларнинг салмоғи қандай?

— Бир ой мобайнида «Туркистон» саройида эндигина тетапоя қадамлар ташлай бошлаган гуруҳлар — «Хўжа», «Байрам», «Ал-Вакил», «Шаҳзод», «Болалар», «Манзур» гуруҳлари ва яна бир қанча ёш хонандалар билан танишдик, концерт дастурларини кузатдик, суҳбатлашдик. Қандай йўналишда иш олиб боришлари мақсадга мувофиқроқ эканлиги хусусида маслаҳатлашиб олдик. Ундан ташқари филармония, ўзбек давлат эстрада бирлашмаларининг таркибига кирмаган машҳур хонандалар билан ижодий мулоқотда бўлдик. Тўғрисини айтганда, қўшиқчилар ва бир қанча жамоаларнинг тарқоқ ҳолда ишлашлари санъатимиз ривожига таъсирини ўтказмай қолмайди. Бунда улар билан баҳамжиҳат иш олиб бориш муҳимдир. Иқтидорли хонандалар сафини ёшлар билан тўлдириб бориш, уларга ҳар томонлама ижодий, моддий ёрдам кўрсатиб, янги дастур тайёрлашда, профессионал шоирлар, бастакорлар, режиссёрлар билан ишлашда кўмаклашишимиз керак.

— Мусиқий гуруҳ ва жамоаларнинг дастурларига бастакор сифатида қандай муносабат билдирасиз?

— Умуман олганда, барча жамоаларнинг дастурларини қайтадан кўриб чиқиш керак. Чунки улар қайси йўналишда бўлишидан қатъи назар Ўзбекистоннинг обрўсига, нуфузига ва бошқа талабларига жавоб берадиган бўлиши керак. Кузатиш жараёнида айрим кичик муаммоларни ҳисобга олмаганда бир қанча жамоаларни бунга тайёр дейиш ҳам мумкин.

Очиқ эътироф этиш лозим, ҳозир бизда жуда яхши профессионал санъаткорлар билан биргаликда ўртамиёна, ишга кўр-кўрона ёндошадиганлар ҳам йўқ эмас. Дунёни ҳайрон қолдираётган хонандалар, айниқса, мақом соҳасида кўп. Лекин эстрада йўналиши ҳақида эса бундай фикрни айтишга вақт бироз эртароқ. Ана шу масалаларни ҳал этишда «Ўзбекнаво»ни ташкил этиш ҳақидаги Фармонга биноан Тошкент Давлат консерваторияси қошида эстрада санъати факультетини очиш, республика эстрада-цирк санъати студияси негизида коллеж ташкил этиш юзасидан амалий иш бошлаб юборилган. Бу ишлар бевосита Республика халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Республика маданият ишлари вазирлиги билан ҳамкорликда амалга оширилади.

— Келгусидаги ишлар билан ҳам таништириб ўтсангиз.

— Ўзбекистоннинг вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикасида «Ўзбекнаво»нинг бўлинмаларини очиш борасида тайёргарлик ишлари кетяпти.

«Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танлови ҳам якунланиб қолди. Дарвоқе, мустақиллигимизнинг 5 йиллигини муносиб нишонлаш ҳам диққат марказида турибди, бу борада аниқ тадбирларга эгамиз. Хуллас, юртимизнинг қай бурчагида бўлишидан қатъи назар халқимиз биз уюштирган шоу-концертлар, катта томошалардан мамнун бўлсалар ўз зиммамиздаги энг олий вазифани бажарган бўламиз.

Назокат УСМОНОВА суҳбатлашди.

Фанимиз уфқлари

ЗИЛЗИЛА ДАРАКЧИЛАРИНИ ЖИЛОВЛАБ

Зилзилалар табиий офатлар қаторида ўзининг фожиали оқибатлари билан одамларни қўрқувга ҳамда изтиробга солиб келмоқда. Хусусан 526 йилги Ўрта ер денгизи қирғоқларида содир бўлган зилзила натижасида 200 минг киши қурбон бўлган. Шунга ўхшаш зилзилалар кўплаб бўлиб ўтгани тарихдан маълум.

Дунё бўйича Япония энг кўп зилзила бўлиб турадиган ўлкадир. Япон халқи доимо кучли зилзила содир бўлиши мумкин деган хавф билан яшайди ва унинг олдини олишга оид тадбирларни кўриб туради. Лекин шунга қарамай яқин ўтган йилларда бўлиб ўтган кучли зилзила Кобе шаҳрида яшовчи 5000 дан ортиқ жоннинг қурбон бўлишига олиб келди.

1966 йилги Тошкент зилзиласини кўпгина ҳамшаҳарларимиз унутмаган бўлсалар керак. Тўғри, у қадар кўп қурбонлар бўлмаган бўлсада, табиий офат натижасида эски бинолар қулади, баъзи бир иншоотлар издан чиқди. Кўплаб оилалар бошпанасиз қолишди. Ўз вақтида кўрилган чора-тадбирлар ва берилган ёрдам туфайли қисқа фурсат ичида шаҳар тикланди. Шунда яна бир савол туғилади: хўш, зилзилани башорат қилиш мумкинми, илмий услубларга асосланиб ўрганиш мумкинми? Ниҳоят ўша йилнинг ўзида Ўзбекистон Фанлар академияси таркибида сейсмология институти ташкил этилди.

— Сейсмик кузатувларнинг асосий қисми ўлкамизнинг зилзиладор, яъни 7-10 балли ҳудудларида мужассамланган, — дейди Ғ. О. Мавлонов номидаги сейсмология институтининг директори, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Қаххорбой Абдумабеков. — Бу жойларда республика аҳолисининг 80 фоизи яшайди. Йирик саноат ва гидротехник иншоотлар бор. Тошкент воҳаси, Фарғона водийси ва Қизилқум саҳросида геодинамик тажриба полигонларини ташкил этдик. Зилзиланинг ундан ортиқ даракчиларидан — геофизик майдонлар ер ости сувлари, ернинг ҳозирги ҳолатлари, рельеф ўзгариши муносабати билан келиб чиқадиган ва бошқа сабабларга кўра пайдо бўладиган даракчиларни кузатишни бошлаб юбордик. Даракчиларнинг пайдо бўлиши, тарқалиш майдони, кучи каби ҳолатлари ўрганилди. Тинимсиз кузатувлар натижасида жуда кўп зилзила даракчиларини олдиндан аниқлаш имкониятига эга бўлинди. Зилзиланинг ниҳоятда аниқ асбоблар ёрдамида ўлчаш мумкин бўлган даракчилари топилиб, улар маълум физик катталикка, чуқурлик, вақт ва масофага эга экан. Улар аниқлангач, даракчиларнинг пайдо бўлиш қонуниятлари ўрганилди ва шу қонуниятлар ёрдамида зилзилани олдиндан айтиб бериш усуллари яратилди.

Ҳозирги даврга келиб, гидрогеосейсмологик услуб зилзилани башорат қилиш муаммоларини ечишда барча услублар ичида афзали бўлиб турибди. Унинг афзаллиги шундаки, жаҳонда биринчи бўлиб сейсмологик изланишлар амалиётида гидрогеологик кўрсаткичларнинг ўзгаришларига, гидрогеодинамик, гидрогеотерник, радиоактив ва изотоп зилзила даракчилари сифатида қаралди. Чуқур қатламлардаги ер ости сувлари зилзила ўчоқлари зонасида бевосита «алоқада» бўлади, ўзи ҳам шу жараёнларда қатнашади.

Услубимизнинг қулай томонларидан бири — ана шу ер ости сувларининг кўрсаткичларини бевосита кузатиб туриш имкониятига эга бўлганлигимиздадир. Натижада институтимизда олимлардан ташкил топган башорат ҳайъати фаолият кўрсатмоқда. Унинг чиқарган хулосаси ҳар ҳафта маълум қилиб турилади. Хулосаларга таяниб 1977 йилда 17 май куни содир бўлган 10 балли Газли, 1978 йил 1 ноябрь кунидаги Олой, 1982 йил 6 майдаги Чимён, 1984 йил 18 февралдаги ҳамда 1992 йил 2 ва 5 январлардаги Поп, 1995 йил 20 февралда содир бўлган Жирғатол ва Тошкўмир зилзилаларини олдиндан айтиб беришга муваффақ бўлдик. Ҳозирги кунда аниқ ишонч билан айта оламизки, кучли зилзилаларнинг 70 фоизини айтиб бериш имкониятига эгамиз.

Яна энг катта амалий ютуқларимиздан бири 1:1000000 масштабли «Республикамиз ҳудудини сейсмик районлаштириш» харитаси яратилганидир. Шунингдек, йирик шаҳар ва саноат марказлари учун яратилган микросейсмик харита тузиш услуби асосида 26 шаҳарнинг мукаммал хариталари тузилиб, амалиётга узатилди. Биргина Тошкент учун яратилган бундай харита халқ хўжалигига йилига 10 миллион сўмдан фойда келтиради. 24 та гидротехник иншоотларнинг 4 тасида муҳандислик-сейсмометрик кузатувлар асосида маълумотлар олиб турилади.

Дония ЗОКИРОВА.

Сиз кутган учрашув

ЮЛДУЗНИНГ «ЗУҲРА»СИ

«Тоҳир ва Зуҳра» фильми яратилиши ҳақида кўп ҳикоялар эшитганман, рисола ва мақолалар ўқиганман. Яқинда эса Киночилар уйида бу шоҳ асарнинг ярим асрлик тўйини кўриб, завқ олдим. Олам-олам фикрлар туғилди. Экран ёришиб мусиқа ҳамда севишганларнинг дил сўзлари янграганида катта зални тўлдириб ўтирганлар яна бир бор бу гўзал асарга маҳлиё бўлиб қолдилар. Мени эса фильм ҳамда ёнгинамда ўтирган Юлдуз опа ва Ғулом ака ниҳоятда ҳаяжонга солди. Ахир «Тоҳир ва Зуҳра»нинг бош роллари ижрочилари билан фильмни кўриш насиб этди менга! Ўша куни ният қилдим: Юлдуз Ризаева ҳамда Ғулом Тожиаълоев билан учрашаман, уларни суҳбатга тортаман, мақола ёзаман, деб.

Куни кеча ниятимга етдим: Зуҳрани экранда гавдалантирган актриса билан учрашдим.

Шаҳримизни иккига бўлиб ўтган Анҳор бўйидаги қатор чинорларни, майсазорларни кўргансиз. Дарвоқе, «Тоҳир ва Зуҳра»нинг энг ҳаяжонли лавҳалари: севишганлар учрашуви, канизак Юлдузнинг Тоҳирга севгисини изҳор этиши, Зуҳра «Қаламлар»ни айтиб боғ ичра сайр қилиши худди ўша ерда суратга олинган. 54 йил муқаддам фильмга хизмат қилган азамат чинор ҳали ҳам кўкларга бўй чўзиб турибди. Худди шу ерда — Анҳор ва боғнинг ёнгинасида экан Юлдуз опанинг уйлари.

Мезбон ёқимли табассум билан кутиб олди. Юлдуз опа мен билан эски қадрдонлардек гаплашсалар ҳам анчагача ҳаяжонимни яшира олмадим. Ўйлаб қўйган саволларим ҳам ёдимдан кўтарилаёзди. Ахир мен Зуҳрани ўйнаган артист меҳмониман, унга суҳбатдошман, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист унвонига сазовор бўлган Юлдуз Ризаеванинг хорижда ҳам машҳурликларини кўп эшитганман...

—Кинога кириб келишим тарихи қизиқ бўлган, — саволимга жавоб бердилар мезбон.- Шайхонтоҳурда дугонам билан кетаётган эдик. Кўзимга бир кишининг қиёфаси таниш кўринди. Таниб қолдим — машҳур артист Раҳим Пирмуҳамедов эканлар, дугонам билан кулишиб ёнларидан ўтаётган эдик, фавқулодда савол бериб қолдилар: «Қизлар, кинога тушасизларми? Аввал ўрганасиз, кейин роль ўйнайсиз...» дедиларда, жавоб ҳам кутмай ўша ердаги киностудияга бошлаб кетдилар. Масжиднинг ҳовлисида юк машинаси, баҳайбат декорациялар, ҳовлиқиб юрган ёшу қарини кўрдим. Билсак, «Насриддин Бухорода» фильми эндигина суратга олиниб бўлинган экан. «Тоҳир ва Зуҳра»га ҳаракат бошланган дамда биз студиянинг остонасини илк бор ҳатлаб ўтибмиз.

— Сизга дарҳол Зуҳра ролини беришганми? Бошқаларни ҳам синаб кўришганми?

—Олдин актёрлар студиясига қабул этиш учун имтиҳон топшириш керак экан. «Нурхон» спектаклини неча қайта кўргандим, ундаги саҳналарни ёд билардим. Бир кичикроқ монологни ўқиб бердим. Рақс тушдим. Москвадан келган таниқли режиссёр ва муаллим Михаил Ромм эса қалам билан столни чертди-да, «Худди шундай маромда чертиб кўрингчи» деб кўлимга қаламни берди. Хулласи имтиҳондан ўтдим, шекилли, студияга қабул қилишди. Кейин билсам, ўша ҳайъат аъзолари орасида Наби ака Ғаниев ҳам бор бўлиб, разм солиб ўтирган эканлар. Ролга таклиф этдилар...

—Синов учун қайси эпизод танланган эди?

—Зиндон саҳнаси. Зуҳра Тоҳир дардида. Отаси Бобохон ягона қизини Қоработирга узатиб салтанатининг қудратини оширмоқчи. Эсингиздами?.. Бу асардан миннатдорман. Гап у мени барчага таниттанида эмас. Шу фильм туфайли мен буюк санъаткорлар оиласига кириб келдим. Мени, 17 ёшдаги қизни билимлари, тажрибалари, обрўлари билан четга чиқазиб қўйишлари, назар-писанд қилмасликлари ҳам мумкин эди-ку? Бундан ташқари «қалам ҳақи» тўлашганида, тўрт нафар укаларимни қарамоғимга олганман. 1943 йил эди-ку!

—Наби Ғаниевнинг ҳаёти, ижоди ҳақида янги маълумотлар билан танишиб, ҳайратга келдим. 27 ой қамоқда ётган эканлар. Кейинчалик ҳам назорат остида бўлган эканлар. Шундай шароитда Насриддин, Зуҳра, Тоҳир ҳақида нурли тасмаларни яратиш осон бўлмагандир?

—Ҳа, Наби аканинг иродаси кучли эди. Инсон сифатида гўзал, бетакрор эди. Ижро, тасвир, воқеалар экранда ҳаётий, ортиқча безаксиз бўлишини истардилар. Сценарийни кўтариб юрмасдилар. Биз актёрлар айтишимиз керак бўлган матнларни ёддан билардилар. Суратга олиш майдончасида шунақанги қизиқиш, эҳтирос билан ишлардиларки, биз ҳам ролга, ҳолатга киришимиз осон бўларди. Эсимда, менинг қаҳрамоним йиғлаши керак бўлганда қийналганмиз. Шунда Наби ака 1936 йили вафот этган отамни эслатиб йиғлатиб юбордилар, сўнгра суратга олганлар.

—Шундай устоз тарбиясини олиб, 4-5 фильмда иштирок этдингиз. Кейин кино асарларини ўзбек тилига дубляж қилдингиз... Актриса бўлганингиздан афсусланган кезларингиз ҳам бўлганми? Эҳтимол, бошқа касбни эгаллаганингизда бундан ҳам кўпроқ шуҳрат қозонармидингиз...

—Ёшлигимда жарроҳ бўламан, деб орзу қилардим. Актриса бўлиш хаёлимга ҳам келмаган эди. Энди ҳаётимни киносиз тасаввур эта олмайман. Кўчадан кетаётганимда «Ана, Зуҳра кетяпти» деб менга табассум билан қарашганида кўнглим кўтарилади. Чунки қаҳрамонимга бўлган меҳрдан мен ҳам баҳраманд бўламан.

—Қизиқ, Қоработирни ўйнаган Шукур Бурхоновга қандай қарашган экан?!.

—Билмайсизми? Шукур ака «Қоработирни ўйнамайман. Мени ҳамма ёмон кўриб қолади», деб ҳеч кўнмаганлар. Наби ака «Сендан бошқа ҳеч кимга бермайман бу ролни» деб туриб олганлар.

—Менимча, Қоработир Шукур Бурхоновнинг кинодаги энг бақувват роллари. Ғулом Тожиаълоевгачи? Уларга қай тарзда мурожаат этишаркин? Дарвоқе, улар билан учрашиб турасизми?

—Йўқ. Жуда кам кўришамиз. Кўпчилик бизни турмуш қурган, деб билишади. Аслида Ғулом аканинг ўз оилалари бор. Менинг ҳам икки ўғил, бир қизим бор.

Юлдуз опа менинг таажжубланганимни сездилар, шекилли, кўшиб қўйдилар: «Афсонадан сўнг» фильми суратга олинишида, унга овоз ёзилишида бир-икки учрашдик.

—Турмуш ўртоғингиз билан биринчи марта қандай учрашганингизни айтиб беринг. Ўша учрашув фильмдаги лирик саҳналарга ўхшаганми? Экранда сизни кўриб, ғойибона севиб қолган бўлсалар керак-а?!

—1952 йили дугонамникида бўлган тўйда учрашиб қолганмиз. Рупарамга келиб иякка қўлни қўйиб менга термулиб ўтирганлар... Тезда совчи ҳам юборганлар. Касблари қурувчи-муҳандис.

—Санъаткор ва муҳандис оила қурганда эру хотин бир-бирини маънавий бойитиши, бир-бирига маслакдош бўлиб кўмаклашиши анча қийин бўлар...

—Аксинча, маълум жиҳатдан бир-бирини тўлдирар экан. Актёрлик фаолиятида ҳис-ҳаяжон, эҳтирос кўпроқ устун туради. Бинокорлик, муҳандисликда эса— ақл-заковат, жисмоний меҳнат, мантиқий далиллар. Шу боис ўзаро таъсир учун оилавий шароит бўлганида санъаткор ҳам, рақам, чизиқ, шакл, лойиҳалар билан иш олиб борадиган мутахассис ҳам фойда кўради, фикримча. Болаларимиз ҳам ота изидан борганига ҳеч тўсқинлик қилмадим. Улар муҳандислик фаолиятларидан мамнунлар. Лекин кинога, театрга қизиқишлари ҳеч сўнмаслигини ҳам биламан. Бу мендан ўтган бўлса керак.

—Сўзларингизни тинглаяпману, уни сиз Юлдуз Ризаева билан бирга Зуҳрахон ҳам талаффуз этаётгандек кўринаяпти. Айтингчи, ўша қаҳрамонингиз нигоҳи билан ҳозирги ёшларга, уларнинг муносабатларига қарай оласизми? Зуҳрангиз нималар дерди биз ёшларга?

—Лобар қизларим, иболи, андишали бўлинглар, дерди. Муродига етаётган ёшларни кўриб беҳад хурсанд бўларди, ҳавас ва чин севгининг фарқига бормаганларни кўриб, кўнгли ранжирди...

Юлдуз опанинг насиҳатларини севги-садоқат тимсоли бўлмиш Зуҳра-Тоҳирнинг Зуҳраси бергандек бўлди. Энди Тоҳир-Ғулом Тожиаълоев нима деркинлар?! Уларнинг ҳузурида бўлиш ниятим бор.

Шоира ИБРОҲИМОВА, Тошкент Давлат университети журналистика факультети талабаси.

СУРАТДА: Юлдуз Ризаева Зуҳра ролида.

Ўйлаб топилмаган ҳикоялар

НУРГА ЙЎҒРИЛГАН ТОМЧИЛАР

«Соғлигинг қадрига ет бемор бўлмасдан бурун», дейилади халқ ашулаларидан бирида. Ҳа, соғлиққа нима етсин. Лекин иссиқ жон экан, гоҳ-гоҳ бебаҳо бойлигимиз — сиҳат-саломатлигимизнинг қадрига етмасдан, нимадир сабаб бўлиб, бошимиз ёстиққа тегадию «оҳ-воҳ» қилиб шифокору хастахона излаб қоламиз. Худди эскирган машинадай ёш ўтаверган сайин «ички қисм»лардан бирортаси «иш кўрсатиб» «таъмирбоп» бўлиб қолади. Мен ҳам шундай бўлдиму шаҳар хастахоналаридан бирига ётиб даволандим. Шифокорларга раҳмат, яхши муолажа қилишди, тез орада оёққа турғизишди. Аммо хастахонада кўрган-кечирганларим унутилмас бир хотиралар бўлиб қолдики, касб тақозоси билан қоғозга туширдим.

ШИФОКОР ОПАНИНГ ТЎҚМОҚЧАСИ

Мен асаб хасталиклари бўлимида ётганимда менинг даволовчи шифокорим Клавдия Петровна деган асабшунос аёл эди. У ҳар куни эрталаб палатамга кириб келади ва муъжазгина тўқмоқчасини олиб, тирсакларимга, билакларимга, тиззаларимнинг кўзларига уриб кўради. Урса пашшани зўрға ўлдирадиган бу тўқмоқчанинг зарбига яхши чидаб бераман шекилли, шифокор опа: «Яхши, анча тузалиб қолдингиз», — деб қўяди. Мен бўлсам ичимда: «Э, опахон-ей, бу тўқмоқчангизга-ку чидайвераман-а, аммо эртага ҳаёт деган алғов-далғовдаги ҳар куни бошингга тушиб турадиган тирикчилик тўқмоғи, одамларнинг иғво, ҳасад, атайлаб бир-бирига ёмонлик қилишларининг оғир гурзиларига қандай чидаш беради, киши», деб қўяман.

ҚОН ОЛИШСА — ОЛИШАР...

Касалхонага келдингми, қон ола бошлашади. У бармоғингиздан олишади, бунисидан олишади, тирсагингизни маҳкам боғлаб билагингиздан олишади. Ҳадеб қон олавермасдан бир марта олганда текшириб қўя қолишса-чи, а?

Ана, яна қон олгани келишяпти. Майли, қон олишса олишар, жон олишмаса бўлди...

ИГНАЧИ ЧОЛ

Мана йўлакдан букчайганича юриб игначи чол кириб келди. Қўлида кичкина темир қутича. Кирадию ҳол сўрайди, аҳволимни яхшилаб эшитгач, ўйланиб туриб бармоқларимга, бошқа жойларимга игна санчади. Игналари санчганда оғритади, кейин билинмай кетади, вужуд ором олади, касаллик бутунлай бўлмаса ҳам, ҳарқалай ортга чекинади. Игнадан кейин ўзингни енгил сезасан, руҳинг кўтарилади.

Мен игначи чолнинг игналарини касаллик томонга қараб отилган ўткир камон ўқларига, ўзини эса қадимги моҳир мерган камончиларга ўхшатаман.

Йўлакдан букчайганича игначи чол юриб бораяпти, елкасида камони, қўлида ўқлони...

МИКРОБЛАР

«Агар дунёда чангу ғубор бўлмаса одамзод минг йил яшарди», деган экан улуғ ҳаким Абу Али Ибн Сино. У зот албатта биз ҳозир микроблар деб атайдиган ва касаллик қўзғатувчи кўзга кўринмас зарраларни назарда тутганлар. Нафсиламбрини айтганда бу «зарравой»ларга тараф йўқ, — бир зум тинмайди, доим теварак атрофингизда пусиб, пайт пойлаб туришади, сал анқайдингизми ё бежо ҳаракат қилдингизми — тамом-вассалом — улар сизнинг ичингизда-да. Улар ҳам одамларга ўхшаб «бола-чақам бўлсин», дейди шекилли, ичингизга кирадию кўпайишга бошлайди. Аммо кўпайгандаям битта-иккиталаб эмас, бирваракайига мингу миллионлаб урчийди. Ундан кейин уларнинг ҳам оғзи бўлса керак (тирик жон) озиқ-овқат деб бадандаги ҳужайраларга ёпирилиб ҳужум қилади, қон сўрайди, ҳатто жонингизга ҳам тажовуз қилади. Одам баданининг ҳужайралари ҳам ўз тириклиги учун жангга тушади, орада «қарсо-қурс» тўқнашув чиқади, инсоннинг ичида бўлаётган жангу жадаллар оловининг дуди иситма бўлиб кўтарилади, инқиллашу «оҳ-воҳ» бўлиб юзага чиқади. Кейин дорилар ёрдамга келади, ўртадаги жанг қизигандан қизийди, одамзод томонининг қўли баланд келса — ҳаёт, у томоннинг қўли баланд келса — мамот билан якунланади.

Эй, қодир худо, шу кўзга кўринмас зарраларники шунчалик бир-бирига қарама-қарши, ўту сув қилиб яратибсанки, одамларнинг ўзаро қарама-қаршиликлари улар олдида ҳеч гап эмас. Ҳаммаям ҳаёт дейди, аммо кимларнингдир ҳаёти — бошқаларнинг мамоти эвазига бўлганлигига эса ёқа тутиб «минг афсус» демоқдан ўзга илож йўқ.

КАМПИРНИНГ ДУОСИ

Бу ерда ҳар уч кунда фаррошлар алмашади, мана Фотима опа деган нуғай кампир келди. Норғулгина бу кампирнинг тилидан «айланий, ўргилий, ёқши» сўзлари ҳеч тушмайди, ўзи ҳам «эскичароқ». Бир кун палатамга кириб келдию «ўғлим, худо дилимга солди, сизни бир ўқиб қўяй, йўлингиз очилиб, тузалиб кетасиз, менинг дуом жуда ўткир дуо», — деб қолди. Кекса одам, кўнгли қолмасин, деб «майли», дедим. Кампир шунда қўйнидан рус ҳарфида ёзилган аллақандай дуони олиб ўқий кетди, худди шимол халқларининг дуохон-шаманларига ўхшаб, қўлларини тепага кўтариб, у ёқ-бу ёққа югуриб, нималарнидир жаврали. Сўнг тегишли «ҳақ»ини олиб, ўзининг дуосини «жуда ўткир дуо» эканлигини, энди «албатта тузалиб кетишимни» қайта-қайта айтиб, чиқиб кетди. Аксига олиб, шу куни бирдан иситмам кўтарилиб, аҳволим ёмонлашиб қолди, шифокорлар югуришиб қолишди. Уч кун бош кўтаролмай алаҳлаб ётдим.

Учинчи куни яна Фотима кампир келди. «Ҳа, касал бўлиб қолдингизми, айланий?» — деди. «Аний, ўша куни дуоингизни мабодо тескари ўқиб юбормовдингизми?» — дедим мен ётган еримдан ҳазиллашиб. «Йў, йў, болам, бу шунчаки гап эди холос, ундан кўриб юрмангиз, ёқшими?» — деди шоша-пиша «дуохон» кампир. И-е, кечагина «менинг дуом энг ўткир дуо» деяётган эдию бугун бўлса... Вой, «шаман» кампир-ей...

ТРАМВАЙ ВА ҲАЁТ

—Ҳа, тарақлаган трамвайингдан айланай, ҳаёт! (Иситма кўтариляпти).

—Трамвай мунча тарақлади, а? (Иситма тушаяпти).

ДЕВОРДАГИ СУРАТЛАР

Иситмам ошганда девордаги турли доғ-дуғлар кимларнингдир, айниқса машҳур ёзувчиларнинг суратларига ўхшаб, кейин жонланиб, тикилишиб турищади. Мана — Ғафур Ғулом, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор... Анув кўзойнаклиги кимиди? И-е, анувми? Э, башараси қурсин...

ГО АУТ, АЖИНА!

Иситмам баландлаганича сира тушмаяпти. Кўзларимга ҳар нарсалар кўриниб кетаяпти. Мана, девордан балбашара бир нусха менга еб қўйгудек бўлиб, тикилиб турибди. «Сенга нима керак? — дейман унга пичирлаб. — Кет, йўқол!» Ажина эса кетмайди. «Йўқол деяпман сенга!» — қайтараман унга. У эса ҳамон тикилганича турибди. И-е, у гапга тушунмайдиганга ўхшайди-ку, сиёғи ҳам аллақандай чет элликларникига ўхшайди. «Го аут!» — деб бақираман унга. Кейин ажинага инглизча гапирганимдан ўзим ҳам кулиб юбораман.

ИНСОН ОНГИГА БЎЙСУНМАГАН ХАЁЛОТ

Қонимга қандайдир микробми, вирусми — алланима бало тушиб, иситмам кўтарилиб кетган эди, сира тушмаяпти. Ҳамширалар ўлчашади: 38, 39, 40... Кетма-кет сукма (укол), осма (суюқ) дорилар юборишларинит ҳам фойдаси бўлмаяпти. Иситмам бир хилда — баланд. Сал пастлаганда тунда бироз мизғиб олиш илинжида кўзимни юмсам, ё бафармони худо, булар нималар? Кўз олдимдан бир-биридан антиқа, бир-биридан қўрқинчли, бир-биридан ридапо, жирканч алланима балолар — уларни дев ҳам деб бўлмайди, ажина, ҳатто ўзимиз ёшликдан тасаввур қилган алвасти деб ҳам бўлмайди — пайдо бўлиб, эгилиб, букилиб, тиржайиб, оғзини катта очиб, тишга ўхшаган бир нарсаларини қайраб, нишларини осилтириб, бир-бирини қувиб, бир-бирини тилка-пора қилиб, яна тирилади. Булар етмагандай «қаҳ-қаҳ» уриб кулишиб, уввос солишиб ўтиша бошладики, бунақасини энг қўрқинчли асарлар ёзувчи фантаст ёзувчи, даҳшатнок расмлар чизувчи рассом ҳам, Холливуднинг кўрганни титроққа туширувчи фильм ишлайдиган режиссёри ҳам етти ухлаб тушида кўрмаган десам ишонаверинг. Кўз кўриб, қулоқ эшитмаган бу «манзара»ларни сўз билан тасвирлаш қийин. Улар орасига таниган-танимаган арвоҳлар, тирик юрган одамларнинг қиёфалари ҳам аралашиб қолади, аммо «и-е, манови фалончи-ку» дейишинг билан, ҳалиги қиёфа ўзгариб, илонгами, чаёнгами — алланима балога айланиб қолади. Бу бадбашара махлуқлар билган ҳунарини кўрсатиб, нарироқдан ўтиб кетишаверса садқаи сар-а, лекин нуқул сенга қараб ёпирилиб келишади, ўраб олиб, тилларини чиқариб калака қилишади, мурдор, шилимшиқ қўлларини чўзишади, ўз ёнларига чақиришади, ё тишламоқчи, емоқчи бўлишади. Чидолмасдан «ярқ» этиб кўзингни очиб юборсанг — улар йўқ, аммо сал юмишинг билан улар ҳозиру нозир. «Қоч!» десанг қочишмайди, «Йўқол!» десанг йўқолишмайди, дуолар ўқисанг тўс-тўполон қилиб қочишган, орқага чекинишган бўлишади, аммо бироздан сўнг яна кўз олдингда ўша машъум «маҳлуқлар оломони». Ёстигинг остига яланғоч пичоқ қўйиб ётасан — бўлмайди, ноилож яланғоч пичоқни қўлингга олиб ўнгта-чапга силтайсан, унисининг бошини оласан, бунисини чавақлайсан, наригиси қочади...

Ташқаридан қаралганда ғирт телбалик бўлган бу ҳол — инсон онгига бўйсунмаган хаёлотнинг ёввойи қилиқларидир. Яратганнинг ўзи ҳамиша мададкор бўлсину инсон хаёлотлари, таассуротлари ақлу онгдан бебаҳра, бош-бошдоқ ҳиринглмасин, ғижинглмасин...

ҚОНИМГА СИНГГАН ҚУЁШ НУРИ

Менга яна кўп миқдорда суюқ дори (осма укол) қуйишяпти. Ҳамшира қиз игнасини қўлимнинг томирига тиқиб, жиҳозини тўғрилаб кетди. Ана, дори тор найчадан сизилиб баданимга оқиб кираяпти. У ҳу тепароқда — шиша идишдан тушгандан кейин муъжазгина туплонгич жойда озгина йиғилиб олади-да, кейин пастга оқади, юқоридан эса томчи-томчи бўлиб томиб туради. Ётган бемор нима қиларди-бутун хаёли дорида бўлади, унга қарайди, томоша қилади. Мен ҳам дорининг овозсиз «чакчак» томишини томоша қилиб, кўзимни узмай ётибман. Бирдан томаётган томчида қуёшнинг заррадек нури «ярқ» этиб жило берса бўладими? Деразадан тушиб турган офтоб нури шу заррани ҳам илғаб, унда акс этган эди. Ана, кейинги томчида ҳам, кейингисида ҳам, ундан кейингисида ҳам... Ҳар бир дори томчиси қуёшнинг заррин нурида бир йўғрилиб олиб, кейин менинг вужудимга қараб шошиларди. Ўша дори билан менинг вужудимга қуёш нури ҳам кириб келарди. Бу томчи — нур сонсиз, саноқсиз эди.

Менинг вужудимга бутун олам тириклигига сабабчи бўлган қуёш нури кириб келаяпти, демак мен соғаяман, яшайман!

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

Маданият хабарлари

ҚЎШИҚЛАРДА — ЮРТ МАДҲИ

Ҳаваскорлик ижодий жамоалари шу кунларда ранг-баранг дастурлари билан мамлакатимиз мустақиллигининг беш йиллигига бағишланган томошалар билан саҳнага чиқмоқдалар. Тошкент Тўқимачилар маданият саройининг ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли ижодий жамоаси томонидан намойиш этилаётган «Ўзбекистон — бепоён диёр» номли янги концерт дастурида ҳам бекиёс юртимиз, меҳнаткаш ўзбек халқи тараннум этилган.

***

«Гулшан» маданият саройининг «Сарбон» замонавий қўшиқлар ансамбли ижодий жамоаси концерт дастурларининг мазмунини ёшлик, муҳаббат, вафо, садоқат тараннуми ташкил этади. «Муҳаббатга аталган оқшом» деб номланган янги дастурда ҳам ижодий жамоа муҳаббатнинг юракларга кириб келган дамларини куйга солганлар. Ўзбек, тожик, афғон, эрон тароналарида мужассам бўлган дастур барчага манзур бўлмоқда.

***

Тошкент тракторсозлар маданият саройининг «Баҳс» вокал-чолғу ансамблининг «Севги сурури» деб номланган концерт томошасида ёшларнинг дил торлари чертилгандай, уларнинг қалбидаги туғёнларни саҳнага олиб чиқиб қандай таассурот уйғотмоқда. Шўх-шодон тароналарда ёшлик завқини куйлаш мақсад қилинган.

***

Мирзо Улуғбек туман маданият уйининг болалар хор жамоаси ҳам янги дастур билан саҳнага чиқдилар. «Бу—менинг Ўзбекистоним» деб номланган концерт томошасида ўзбек халқ ашулалари, замонавий муаллифларнинг истиқлол, мустақиллик, Ватан тараннум этилган қўшиқлари ўрин олган. Шунингдек, «Ҳаккалар», «Мен офтобнинг қизиман», «Бирга ўйнайлик», «Читтигул» каби болалар қўшиқлари ҳам шаҳримиздаги болалар оромгоҳларида катта қизиқиш билан кутиб олинмоқда.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

Маълумки, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари чиқа бошлаганининг 30 йиллиги муносабати билан жаҳондаги энг йирик телекоммуникация компанияларидан бири бўлган «Алкатель» фирмасининг Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган корхоналаридан бири «Алкатель Бизнес Системс Узбекистан» деб аталувчи корхонаси ҳомийлигида танлов эълон қилинган эди. Шуни айтиш керакки, бу танловда «Оқшом» муштарийлари фаоллик кўрсатишиб, ўзларининг севган нашрларига бўлган меҳр-муҳаббатларини яна бир бор кўрсатишди. Биз ушбу танловда иштирок этган барча муштарийларимизга миннатдорчилик изҳор қиламиз. Ғолибларни чин юракдан қизғин қутлаймиз. Энди танлов саволларига тўғри жавобларни ўқинг.

Билимдонлар баҳси якунланди

ҒОЛИБЛАРНИ ҚУТЛАЙМИЗ!

1. Шаҳар марказидаги собиқ Киров, ҳозирги Мустафо Камол Отатурк кўчасида қишлоқ хўжалик институтининг биноси бўлган. «Оқшом» таҳририяти дастлаб шу бинода жойлашган. Кейин ҳозирги «Шарқ» нашриёт матбаа концернининг цехи жойлашди. Айни пайтда шаҳардаги энг катта «Шарқ-Мир» супермаркети турли-туман маҳсулотлар билан аҳолига савдо хизмати кўрсатмоқда.

2. 1966 йилнинг 1 июлида биринчи сони чиққан «Тошкент оқшоми» газетасини алломa шоир, академик Ғафур Ғулом қутлов сўзлари билан табриклаган эди.

3. «Оқшом» газеталари етмишинчи йилларда, 1983, 1985, 1989 ва шундан кейинги йилларда кўп бор Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси, халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси, тарих ва маданий ёдгорликларни сақлаш жамияти ва бошқа ташкилотларнинг дипломлари билан тақдирланган.

4. Ўзбекистон халқ ёзувчиси Абдулла Қаҳҳор Тошкент Давлат педагогика институтида бўлиб ўтган учрашувда одоб-ахлоқ масалалари ҳақида жуда қимматли фикрлар айтган. Ана шу учрашув шарофати билан газетада кўп йиллар мобайнида «Инсон одоби билан» деган рукн остида элга манзур мақолалар эълон қилинган.

5. 1983 йил 12 январь куни «Оқшом» газеталарининг беш мингинчи сони чиққан эди.

6. Ҳиндистоннинг таниқли давлат арбоби, Ҳиндистон Бош вазири Индира Ганди ва атоқли санъаткор Раж Капур газета орқали ҳамшаҳарларимизга дил сўзларини изҳор қилган эдилар.

7. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари таҳририяти ташаббуси билан Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишлаб ўтказилган «Тошкент тароnаси» танловида ёзувчи ва шоирлардан Раҳмат Файзий, Абдулла Орипов, Ҳалима Худойбердиева, Мурод Ҳамроев, озарбайжонлик Мирза Иброҳимов, тожикистонлик Жалол Икромий, москвалик Евгений Евтушенко, Аъло Хўжаев, композитор Дилором Сайдаминова ва Евгений Ширяев, сурат усталари Содиқ Маҳкамов ва Михаил Пенсонлар биринчи ўринни эгаллашган эди.

8. Биринчи телефон қурилмаси ихтироси учун патентни америкалик А. Г. Белл 1876 йили олган.

9. Жаҳон алоқа технологияси кўргазмаси «Телеком» деб аталади ва у ҳар тўрт йилда бир марта ўтказилиши боисидан алоқачилар ўртасида «Олимпия ўйинлари» деб юритилади.

10. 1996 йилнинг бошига келиб бутун дунё бўйича ўрнатилган телефонлар сони 630 миллиондан ортиқдир. Энди азиз муштарийлар, билимдонлар танлови ғолиблари билан танишинг. Барча саволларга батафсил ва тўғри жавоб йўллаган Фотимахон Воҳидова биринчи ўринга лойиқ деб топилди. Абдусаттор Зуфаров эса билимдонлар баҳси танловида иккинчи ўринни эгаллади. Қуролли Кучлар фахрийси Искандар Раҳмонга бу баҳсда учинчи ўрин насиб этди.

***

Куни кеча «Алкатель» концернининг республикамизда фаолият кўрсатаётган «Алкатель Бизнес Системс Узбекистан» корхонасида билимдонлар баҳси танлови ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. «Алкатель Бизнес Системс Узбекистан» корхонасининг бош директори Олег Хан «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг 30 йиллиги муносабати билан ўтказилган танловда ғолиб чиққанларни қизғин муборакбод этди ва ғолибларга «Алкатель» русумидаги телефонларни топширди. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг бош муҳаррири, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист Эркин Эрназаров ушбу танловга ҳомийлик кўрсатгани учун «Алкатель Бизнес Системс Узбекистан» корхонасига, унинг бош директори Олег Ханга миннатдорчилик изҳор этди, танлов ғолибларини кўп минг сонли «Оқшом» муштарийлари номидан муборакбод этди.

СУРАТДА: билимдонлар баҳси танлови ғолибларига мукофотларни топшириш пайти.

Рустам Шарипов олган сурат.

Одамларнинг айтишича Марварид табиб 4 тоифа дарахт экиб, одамларни меваси билан даволаган эканлар.

Шахсий фикр

МАРВАРИД ТАБИБ

Айниқса саҳро, чўл хиёбонларда азоб-уқубатда хаста бўлганлар эшитиб келиб даволанганлар. Бемор табиб хонадонига келганида ширин муомала билан таклиф қиларкан. Бир пиёла чой ичириб, бир коса оқтут едириб, бироз дам олгач беморни ҳаммомга киритиб ғарқ-ғарқ терлатиб, оппоқ кийим кийгизиб боғдаги шийпон сўриларида дам олишга таклиф қиларкан. Тим қора жўжа хўроз шўрвасига ёввойи беда, ялпиз, нўхот, ловия, саримсоқ пиёз, олча, узум япроқлари, қизил лавлаги қўшиб қайнатар экан. Шўрвага муруч солиб лочира тўғраб, едирарканлар. Бир кун ўтгач боғга кириб тонг саҳардан то кечгача бир косадан оқ, қора, қўноқ, шотутлардан ейишни маслаҳат берарканлар. У вақтдаги боғлар ўрмон каби қалин дарахтзор бўлиб бир тут ёғочи 7 тупдан экиларкан. Тўкилиб исроф бўлмасин деб ҳар бир дарахт остига бўз чодирлар тутиб қўйиларкан. Беморлар қоқиб, лаган тўла тутни олиб келиб сўрида нон билан тановул қиларканлар. Бир-икки кун ўтгач беморлар ўзларини яхши ҳис этиб, аҳволлари яхшилигидан хушнуд бўлиб: «Табиб қанилар?», «Исми Марварид табиб қайси?» — деб сўраганларида шогирдлар, пазандалар: «Сабр қилинглар, шифобахш гиёҳ излаб кетганлар, 7 кундан сўнг келадилар», дейишаркан.

Оқ тут таркибида асл даво — ширалик мавжуд экан. Тутнинг таркибидаги мачалкасимон толалари одам кун бўйи ютган чанг заррачаларини ўраб, олиб тушиб кетаркан. Қўноқ, қора тутларда ҳам шу хислат бўлиб, унинг уруғлари ҳазм бўлмай, ичак, ошқозон, тўғри ичакдаги яллиғланай деган ярачаларга даво бўларкан. Шотутдаги шира қон босими, қанд касалининг олдини оларкан. Самовар қайнатсангиз сувдаги хлор мис, қўрғошиндан тайёрланган оташхонасига ёпишиб қолганидек, хафақон инсон томирларида қуйқаланиб қолади. Шотутдан 7 бора тўйиб еган бемор дарддан форуғ бўлар экан. Ана Марварид табибнинг шифобахшлиги!

Покиза табиатимиз мевалари даводир. Шунинг учун азиз юртдошларим, ҳар хил мевасиз дарахтлар билан бир қаторда тут, ёнғоқ, ўрикларни ҳам экайлик. Эшик олди салқин, ўзи шифо, тут япроғи ипак, ёғочи бешикка ярайди, қуртламайди. Тўкилган тутларни увол қилмайлик, майизидан Ибн Сино қони қуйилган беморларга малҳам тайёрлаб даволаган. Ўриклар пишса, эшик олдида тўкилиб ётса, биров назар-писанд қилмай исроф қилади. Ўрик 21 хил дардга даво экан! Уни тўйиб еган инсон юрак хасталигидан форигʻ бўлади.

Азиз ҳамшаҳарлар! Жаннатмакон диёримизнинг қадрига етиб, қудратини сақлаб, мустаҳкамлайлик. Меваларини увол қилмайлик. Оллоҳ берган неъматларни улуғ билайлик. Табиат — энг зўр табиб! Шифо ўз уйимизда, кўчамизда бўлса яхшику! Шу сабаб табиатни асраб-авайлайлик!

Анварxон АҲМАДҚОРИ ўғли,
Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси.

Атланта Олимпиадасида бокс бўйича Ватанимиз шаънини етти нафар «чарм қўлқоп» усталари ҳимоя қиладилар.

Олимпиадачиларимиз билан таништирамиз

«ЖАНГ»ГА ТАЙЁРЛАР

Уларнинг баъзилари Олимпиадага йўлланмани 1995 йилдаёқ қўлга киритган эдилар. Ўтган давр ичида боксчиларимиз яна бир қанча халқаро мусобақаларда қатнашдилар, бунинг натижаси ўлароқ, Атлантага йўлланмалар сони яна бир нечтага кўпайди. Мана, спорт оламининг энг нуфузли мусобақаси ҳисобланмиш Олимпиаданинг бошланишига ҳам саноқли кунлар қолди. Айни вақтда боксчиларимиз қандай машғулотлар билан шуғулланяптилар? Биз ана шу каби саволлар билан Осиё ҳаваскорлар бокс федерациясининг вице-президенти, бокс бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоасининг бош мураббийси, республикада хизмат кўрсатган спорт мураббийси Владимир Шинга мурожаат этдик.

— Ҳа, пойтахтда ўтказилган Осиё чемпионатидан сўнг яна кўп ўзгаришлар бўлди, — дейди Владимир Шин. «Алпомиш» спорт саройида — Наримон Отаев, Руслан Чагаев, Муҳаммадқодир Абдуллаев ва Дилшод Ёрбеков каби умидли спортчиларимиз Олимпиадага дастлабки йўлланмаларни қўлга киритгандилар. Ўшанда Тошкент биринчилигига ташриф буюрган кўпгина халқаро бокс мутахассислари имкониятларимиз ҳали кўплиги, янги йўлланмалар учун курашни яна давом эттириш зарурлигини алоҳида таъкидладилар. Қитъа бокс федерацияси «Атлантага чипта» олиш учун нафақат Осиё чемпионати доирасида, балки бошқа турнирлардаги натижаларни ҳам ҳисобга олажагини маълум қилди. Бундан ташқари кўплаб мураббийларимиз ҳам қўлга киритилган тўрттагина йўлланмадан қониқмаганликларини айтгандилар. Хуллас, «Алпомиш»да бошланган олимпиячилар ҳисоби яна давом эттирилди.

— **Январь ва март ойларида Таиланд ҳамда Филиппинда олимпия олди турнирлари ўтказилганди. Ушбу турнирларда қатнашган боксчиларимиз АҚШ рингларига чиқиш учун яна 3 та йўлланма олдилар...**

— Маниладаги турнирдан сўнг олимпиячиларимиз сафига Осиё чемпионатининг бронза совриндори Карим Тўлаганов ва навоийлик Улуғбек Иброҳимовлар қўшилдилар. «Алпомиш»даги турнирда 71 килограммли вазн бўйича Каримнинг довруғи шундай баланд эдики, ҳатто чорак финалда рақиби рингга чиқмасданоқ унга тан берди. Финалга чиқиш учун эса Карим қозоғистонлик Ё. Иброҳимов билан тенгма-тенг кураш олиб борди. Аммо жангдан сўнг ҳакамлар очколар нисбатига кўра қозоғистонлик боксчини ғолиб деб топгандилар. Маниладаги турнирда эса Карим Тўлаганов энг ишончли пешқадамлар сафида бўлди.

Таиланд пойтахтидаги турнирда 57 килограмм вазн тоифасида Улуғбек Иброҳимов ҳам зафар қозонди. Тошкентдаги чемпионатда Улуғбек жанубий кореялик кучли боксчи Юнг Мунг билан шиддатли кураш олиб борганлигини мухлислар яхши эслайдилар.

— **81 килограммли вазн бўйича урганчлик Темур Иброҳимов ҳам Осиё чемпионатидаги мағлубиятдан сўнг Бангкокдаги турнирда ғалабага эришди. Атлантада унинг имкониятларини қандай баҳолайсиз?**

— Ҳақиқатан ҳам Темур Иброҳимовнинг спортдаги йўли жуда мураккаб. Ўзингиз эътибор беринг-а, 1994 йилда Хиросимадаги 12-Осиё ўйинларида бронза медалини қўлга киритиб кўпчиликнинг эътиборига тушганди. Шундан сўнг у қайси мусобақада қатнашмасин, барисида — мағлубият. Натижада «Ушбу вазнда бошқа спортчини синаб кўриш керак, Темур ўз имкониятларини сарфлаб бўлди», деган фикрларни эшитишга ҳам тўғри келди. Бунинг устига «Алпомиш»даги турнирда яна мағлубият алами... Аммо биз Темурга сўнгги имкониятдан фойдаланишга имкон бердик. Темур Иброҳимов бундан унумли фойдаланиб, Атланта рингига ишончли йўлланмани қўлга киритди.

— **Шундай қилиб, сараланган «еттилик» Атлантага боради. Тайёргарликнинг сўнгги босқичи қандай кечди?**

— Боксда шундай қонда бор: спортчи қанча кўп рингга чиқса, унинг тажрибаси шунча ортади.

Шунинг учун ҳам Олимпиадага тайёргарлик сифатида кўплаб катта-кичик турнирларда қатнашдик. Яқинда Атланта шаҳрининг ўзида олимпия олди ҳафталиги ўтказилди. Бундан мақсад — умумжисмоний ва махсус тайёргарликни янада меъёрига етказишдир. Шубҳасиз, бу тадбирда бизнинг ҳам қатнашувимиз терма жамоамиз нуфузининг янада ошишига хизмат қилади. Имкониятдан фойдаланиб, олимпиячиларимизнинг барча тайёргарлик жараёнида бизни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаган, зарур ёрдамларини аямаганликлари учун бокс федерациямизнинг раҳбари, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари У. Қ. Исмоиловга миннатдорчилик билдирмоқчиман. Тайёргарлик қароргоҳининг саъй-ҳаракатлари билан чет эллардаги турнирларда қатнашиш, терма жамоани Олимпиадага тайёрлаш ишларида ҳеч қандай узилиш бўлмади. Албатта, буларнинг барчаси олимпиячиларимизни янада руҳлантиради.

— **Владимир Николаевич, Атлантадаги Олимпия олди ҳафтаси ҳақида тўлиқроқ гапириб берсангиз...**

— Махсус таклифномага кўра, АҚШга М. Абдуллаев ва Д. Ёрбековларни йўлладик. Иккаласи ҳам ўз вазн тоифалари, яъни 60 ва 75 килограммлар баҳсларида иккинчи ўринларни эгалладилар. Муҳаммадқодир финалда россиялик Гвасалия билан рингга чиқиб, гарчи 4:4 ҳисобида кучлар тенг келса-да, ҳакамлар уни 2-ўринга муносиб кўришди. Дилшод эса икки карра жаҳон чемпиони, Барселона Олимпиадасининг ғолиби, кубалик Эрнандес билан муносиб куч синашди, аммо якуний натижа 5:7 ҳисобида кубалик боксчи фойдасига ҳал бўлди.

— **Майнинг иккинчи ярми давомида боксчиларимиз асосан чет элларда «ишладилар». Бу вақт ичида Туркия ва Руминияда ўтган нуфузли турнирларда спортчиларимиз олдига қандай мақсад қўйилганди?**

— Энг асосийси — яна бир марта ўзини рингда синаб кўриш. Туркия бокс федерациясининг раиси Аҳмад Соммерт хотирасига бағишлаб ўтказилган турнирда олимпиячиларимиз билан бирга бошқа умидли боксчиларимиз ҳам қатнашдилар. Наримон Отаев ва ўсмирлар ўртасида 1994 йилги жаҳон чемпионати совриндори, фарғоналик Дилшод Йўлдошевлар шоҳсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилдилар. Айттанча, Дилшод Йўлдошев, агар қулай имконият туғилса, Атланта Олимпиадасига йўлланма олиши мумкин.

Ҳар доимгидек, Дилшод Ёрбеков ишончли ва чиройли ўйин кўрсатди. Унинг иккинчи ўринни эгаллаши — ҳакамларнинг нохолислиги туфайли бўлди. Умуман, юмшоқ қилиб айтганда, ҳакамларнинг «ўзига хос» баҳоларига Истамбулда ҳам, Констанцада ҳам дуч келдик. Аммо биз нолимаймиз, Олимпиада арафасида бундай «руҳий имтиҳон» балки зарур ҳамдир. Истамбулда терма жамоа аъзолигига номзод Лазиз Зокиров ҳам иккинчи ўринни олди. Яна бир номзод — Илҳом Довурбоев ва терма жамоа аъзоси Руслан Чагаевлар учинчи поғонадан жой олдилар.

Констанцадаги турнирда фақат олимпиячиларимиз қатнашдилар. Бу ердаги анъанавий «Олтин камар» турнирида жуда номдор боксчилар тўпланган эдилар. Айниқса, Франция, Руминия, Украина, Белорусь, Марокаш, Жазоир каби давлатларнинг жамоалари кучлилар рўйхатида пешқадамлик қилишди. Европа, Осиё ва Африкадаги 24 та мамлакатдаги олимпия терма жамоалари ўзларини сўнгги бор синаб кўрдилар. Шунинг учун ҳам жанглар ўта шиддатли бўлди. Вакилимиз Темур Иброҳимов «олтин камар»ни қўлга киритиб, барчамизни руҳлантириб юборди. М. Абдуллаев фақаттина мезбон жаҳон чемпиони Леонид Дорофейга бой бериб, иккинчи ўрин, Наримон Отаев эса бронзани қўлга киритиш билан кифояландилар. Дилшод Ёрбеков ҳам гарчи мағлубиятга учрамаса-да, учинчи поғонадан жой олди, чунки у жароҳат олганлиги туфайли финалда рингга чиқмади.

— **Олимпиячиларимиз АҚШга жўнаш олдидаги сўнгги ҳафталарда нималар билан шуғулланишмоқда?**

— Асосий мусобақалар олдидан нафас ростлаш, кичик жароҳатларни тузатиш лозим. Шу мақсадда ўзининг ғаройиб маъданий сувлари билан машҳур бўлган Саричелак оромгоҳига дам олишга боряпмиз. Сўнгра Янгиобод кентидаги базамизда енгил машқларимиз давом этади. Менинг ишончим комил, вакилларимиз Олимпиадада фақат совринли ўринлар учунгина курашадилар. Ахир Атлантага боришдан мақсадимиз ҳам шу!

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ суҳбатлашди.

СУРАТЛАРДА: ўзбекистонлик боксчилар Атланта Олимпиадаси олдидан машғулотлар пайтида.

Ҳар тўғрида

ЭНГ УЗУН «ЯШИЛ» ДЕВОРЛАР

Жанубий Африкада жойлашган Намибияда яшил кўкатлардан узунлиги 265 километрга тенг «девор» ўстирилган. Антилопа, туяқуш, кийик ва шу каби бошқа жониворларни бу тўсиқ чанг-тўзонлардан, ёввойи ҳайвон, қуш ва ўзга йиртқичлар хужумидан ҳам ҳимоя қилишга хизмат қилади. Дунёнинг энг узун яшил девори эса Австралия қитъасида бўлиб, унинг узунлиги 5003 километрни ташкил этади. Ўтлоқ, яйлов ва далаларни динго итларидан муҳофаза қилиб турувчи бу девор қитъанинг уч штатидан ўтади. Макка билан Мадина оралиғида 500 километрли, Грецияда ўнлаб километрли самбит гуллари ва Чехияда юзлаб километрли мевали дарахтлардан иборат деворлар ҳам мавжуддир.

ФИЛЬТРЛИ КЎЗОЙНАК

Франциялик ихтирочи Жан-Жак Вальти автомобиль, заводлар, кимё корхоналари ва шахталардан ажралувчи турли газ ҳамда чанглардан сақлашга мосланган кўзойнак ясашни таклиф этди. Унинг тажриба учун ясалган кўзойнаги симларига пастга йўналтирилган иккита стержен уланади ва буларга сигаретларга ишлатиладиган фильтр жойлаштирилади. Бу фильтр — материал керагида бурун тешикларига тўғрилаб қўйилади. Мана энди кўзойнак икки хизматни — бир йўла нарсаларни катталаштириб кўрсатиш ва кўзойнак соҳибини шаҳарнинг зарарли газлари-ю чангларидан иҳота қилиш вазифаларини бажаради.

ВУЛҚОН МУЗЕЙИ

Индонезиянинг Ява оролидаги мўъжазгина Карита шаҳарчасида ғалати бир музей сайёҳларнинг диққатини ўзига тортади. Бу машҳур Кракатау вулқони музейи бўлиб, унинг тарихидан ҳикоя қилади. Вулқондан эллик километр масофада жойлашган бу масканда бундан 113 йил илгари бўлиб ўтган ҳалокатли вулқон отилиши натижасида осмону фалакка кўтарилган турли тоғ жинслари, кул ва бошқа нарсалар намойиш қилинади. Осмонга отилиб чиққан вулқон маҳсулотларининг умумий оғирлиги ўн саккиз куб километрни ташкил этган бўлиб, жуда кенг майдонни ҳам ишдан чиқарган эди. Музейда вулқон «ҳаёти»дан хабар бериб турувчи сейсмограф, ер ости овозларини эшиттириб турувчи динамик, таҳлил учун зарур асбоблар ва бошқа экспонатларни кўриш мумкин. Ер қимирлашининг эгри чизиқлари, овоз ва бошқа маълумотлар кратер ёнбағридан қуёш батареялари ёрдамида доимий ишловчи ультрақисқа тўлқин рациясида ишловчи микрофон билан музейга хабар қилиб турилади.

Қудрат АҲМЕРОВ, муҳандис.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси

ҲАМЗА ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИГА

автоматлаштирилган таъмирлаш бюросига бузуқ телефон номерлари ҳақида талабнома беришнинг

янги тартиби тўғрисида

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ.
24 ИЮНДАН БОШЛАБ

21, 22, 23, 24, 33, 34, 35, 36-АТС абонентлари 083 рақамли индексни терадилар, сўнгра гудокдан сўнг Сизга оператор жавоб беради.

Маълумот учун телефонлар: 22-23-23, 24-23-23, 33-23-23, 34-23-23, 35-23-23.

x x x

Алоқа иншоотларида режали равишда таъмирлаш ишлари олиб борилиши муносабати билан вақтинча

1996 йил 1 июлдан 12 июлгача

Саломатин, Раскова, Жамбул, Одесса, Нурмуҳамедова (Кармелюк) Сирожиддинов кўчалари, 3-Виборг посёлкаси, 3-Виборг кўчаси тор кўчалари билан, «Тоштекстильмаш» кўчаларида яшовчи 53-АТС абонентларида

ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАЙДИ.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

The American Embassy is seeking candidates to fill the vacant position of **USIS Administrative Assistant.** The incumbent will assist with all aspects of financial and material management of the post and will perform a variety of other administrative support duties. Desired qualifications: at least 2 years of experience in business, financial management, accounting, cashiering and other financial areas, excellent command in English language and operational knowledge of American software (Microsoft Word and Excel for Windows). An ideal candidate should have held a similar position with a foreign company for at least one year. Applications (the forms are available in the Embassy) should be submitted in envelopes within five days from the date of the ad. Address: 82 Chilanzarskaya St. Tashkent.

Тошкентликлар диққатига!

Иссиқлик тармоқларини 1996-97 йиллар иситиш мавсумига тайёрлаш муносабати билан 3 июль 1996 йилда «Авиакурувчилар шаҳарчаси» турар жой микрорайонидаги Лисунов, Ашрафий, Шолохов, Бирлашган, Слоним кўчалари ва Оҳангарон шоссесидаги иссиқлик тармоқлари юқори босимга чидам бериш синовларидан ўтказилади.

Иссиқлик тармоқларида йўналишларида эҳтиёт бўлишингизни сўраймиз ва шу йўналишларда иссиқ сув оқиб чиқиши, упирилишлар ҳосил бўлиши ва бошқа ҳолатларни сезсангиз, зудлик билан 33-32-32, 56-45-24 рақамли телефонлар бўйича «Тошиссиқликтармоқлари» корхонаси диспетчерига қўнғироқ қилишингизни илтимос қиламиз.

Масъулияти чекланган жамият шаклидаги
ЎЗБЕКИСТОН — БЕЛЬГИЯ «БУТРИК ЛТД»
қўшма корхонаси
ТУГАТИЛАДИ.
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида 35-17-92, 34-85-90 рақамли телефонлар бўйича қабул қилинади

Ўзбекистон Республикаси Президенти аппарати Ишлар бошқармаси қурилаётган бино ва иншоотлар бирлашган дирекциясининг бош муҳандиси
Зуҳрулла Абдумуталович РИЗАЕВнинг
тўсатдан вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги шаҳар маданият ишлари бўйича бош бошқармаси бошлиғи Р.Ҳамидовга онаси
Роуза ФАХРИДДИНОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-81-42, 36-57-27.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.